

Mozgássérült Embek Rehabilitációs Központja
cím: 1022 Budapest, Marczibányi tér 3.
TELEFON/FAX: 061 2124 595 INTERNET: www.merek.hu

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

Mozgássérült Embek Rehabilitációs Központja

2013. évi szakmai terv

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
MISSZIÓNK	3
A MOZGÁSSÉRÜLT EMBEREK REHABILITÁCIÓS KÖZPONTJA	3
A HOLNAP HÁZA NAPPALI REHABILITÁCIÓS KÖZPONT	4
ÁTMENETI OTTHONOK.....	6
INTÉZMÉNYI IRÁNYULTSÁG, ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYI CÉLOK	7
KÖLTSÉGVETÉSI MEGSZORÍTÁSOK, A MEGVÁLTOZOTT KÖRÜLMÉNYEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁS ÉS	7
A MEREK-BŐL VALÓ KIKERÜLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE	7
A MEREK FOGLALKOZTATÁSI TEVÉKENYSÉGE, FOGLALKOZÁSI REHABILITÁCIÓ.....	9
A SZAKMAI MINŐSÉG FENNTARTÁSA.....	10
KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS	13
KOMMUNIKÁCIÓ	13
TAKARÉKOSSÁGI INTÉZKEDÉSEK, AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÁLLAPOTÁNAK MEGÓVÁSA, FELÚJÍTÁSA, LAKÓKÖRNYEZETI FELTÉTELEK JAVÍTÁSA	14
ÉLETMINŐSÉG MEGŐRZÉSE, HELYI SZOLGÁLTATÁSOK	14
PARTNERKAPCSOLATOK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS	15
A SZAKMAI CSOPORTOK 2013. ÉVRE VONATKOZÓ TERVEI	17
MOZGÁSTERÁPIAI CSOPORT	17
SZOCIÁLIS CSOPORT	19
KÖZÖSSÉGI SZOCIÁLIS MUNKA, SZABADIDŐ SZERVEZÉS	24
PEDAGÓGIAI ÉS FOGLALKOZÁSI REHABILITÁCIÓS CSOPORT	25
PSZICHOLÓGIAI CSOPORT	29
SZEMÉLYI SEGÍTŐ ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CSOPORT	33
ÁTMENETI OTTHONOK.....	36
A HOLNAP HÁZA NAPPALI REHABILITÁCIÓS KÖZPONT	36
ZÁRSZÓ.....	37

Bevezetés

Misszióink

A Merek célja a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítése az általa nyújtott komplex rehabilitációs szolgáltatások révén, valamint a korszerű szolgáltatásnyújtás, a folyamatos módszertani és minőségfejlesztés és az ezekből származó eredmények rendszeres bemutatása által a MEREK-ben végzett rehabilitációs munka, és a felnőtt rehabilitáció fontosságának elismertetése - a fogyatékos emberek társadalmi integrációját elősegíteni hivatott - szakmai fórumokon.

Mindezen célok elérését nagymértékben segíti a MEREK innovációs, pályázati tevékenysége.

A Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja

A Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja (MEREK) az Emberi Erőforrások Minisztériuma / Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában, a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerint működő rehabilitációs intézmény, mely bentlakással egybekötött komplex rehabilitációs szolgáltatásokat nyújt kliensei számára.

A MEREK célja kliensei társadalmi re/integrációjának elősegítése a szükségleteket messzemenően figyelembevevő, aktív együttműködésre építő, magas színvonalú komplex rehabilitációs szolgáltatások nyújtása által. Munkánk célja klienseink önállóságának növelése, önálló életvitelre való igényük felkeltése, az ehhez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, megerősítése annak érdekében, hogy valamennyien a társadalom egyenjogú, önálló és önrendelkező életet élő tagjaivá váljanak.

A bentlakásos elhelyezés formájában nyújtott szolgáltatások a kliensek fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányulnak. Szakmai tevékenységünk során különös figyelmet fordítunk a mozgássérült emberek életkörülményeinek javítására, jogaik tiszteletben tartására és azok érvényre juttatására az intézményen belül és kívül egyaránt.

A MEREK szolgáltatásait azon 14. életévüket már betöltött, az öregségi nyugdíjkorhatárt még el nem ért mozgássérült emberek vehetik igénybe, akiknek társadalmi re/integrációjuk érdekében rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére van szükségük és valamilyen oktatásban, képzésben, átképzésben, vagy rehabilitációs célú foglalkoztatásban kívánnak részt venni, de arra jelenleg lakóhelyük, illetve a helyi szolgáltatási rendszer adottságai miatt nincs módjuk. Ennek megfelelően fiatalabb és idősebb, súlyosan sérült és teljesen önellátó, veleszületett és későbbi életkorban szerzett sérüléssel rendelkező klienseknek egyaránt nyújtunk szolgáltatásokat. Klienseink számára, szükségleteiknek megfelelően, személyi segítséget is biztosítunk.

A MEREK különböző szakemberek tevékenységén keresztül segíti klienseit rehabilitációjukban, társadalmi integrációjukban. Személyi segítők, mozgásterapeuták, pszichológusok, szociális munkások, fejlesztő pedagógusok, szabadidő aktív és tartalmas eltöltését elősegítő- és foglalkozási rehabilitációs szakemberek segítik a minél eredményesebb rehabilitáció megvalósulását.

A rehabilitációs folyamat egyénre szabott. Előkészítésekor mind a működő funkciókat, meglévő készségeket és képességeket, mind az akadályozottságból eredő és környezeti nehézségeket figyelembe vesszük. Munkatársaink célokat és feladatokat rögzítő, a kliensek által is elfogadott egyéni fejlesztési terv, egyéni rehabilitációs program alapján végzik tevékenységüket.

A MEREK által nyújtott egyes szolgáltatások összefüggő rendszert alkotnak, kiegészítik, támogatják egymást. A szolgáltatások rendszerének alapját a rehabilitációs team összehangolt, tervezett munkája adja. A rehabilitációs folyamat irányát, és az egyes szakterületek klienssel folytatott tevékenységeit az egyéni fejlesztési terv (egyéni rehabilitációs program) tartalma határozza meg, melyet a kliensből és a különböző szakemberekből álló rehabilitációs team közösen állít össze. Minden szolgáltatást nyújtó szakember a maga szakterületének, a MEREK belső szabályzataiban, minőségbiztosítási dokumentumaiban is rögzített szakmai szabályai szerint végzi tevékenységét.

gét azzal, hogy feladatainak, tevékenységének irányát a team többi tagjához hasonlóan a klienssel közösen meghatározott egyéni rehabilitációs terv tartalma határozza meg. A rehabilitációs programok előrehaladását a szakemberek minimum fél évente ellenőrzik, biztosítva ezzel a kitűzött célok megvalósulását.

A MEREK tevékenységei a klienst végső soron a társadalmi beilleszkedésben segítik, így a rehabilitációs folyamat egész idejét átszövi a MEREK-ből való kikerülés előkészítése. A kikerülés és a későbbi életkörülmények előkészítéséhez kötődő különböző tevékenységek végigkísérik a teljes rehabilitációs folyamatot, a felvételtől egészen az utógondozásig.

A rehabilitációs időszak, egyúttal a bentlakásos elhelyezés időtartama maximum 3 év, mely egy alkalommal, külső szakértőkből álló bizottság döntése alapján, legfeljebb két évvel hosszabbítható meg.

A MEREK Budapest II. kerületében a Marczibányi tér 3. szám alatt található. Közvetlen közelében az akadálymentes közlekedés feltételei mozgássérült emberek számára biztosítottak, így az intézmény klienseink számára jól megközelíthető. Ezen túlmenően a környéken számos közigazgatási, egészségügyi, szociális és művelődési szolgáltatás mozgássérült emberek számára is elérhető, könnyen megközelíthető.

A MEREK-ben különböző lakhatási formák keretében 140 fő számára tudunk szolgáltatást biztosítani oly módon, hogy figyelembe vesszük a mozgássérült emberek fizikai állapotát, egyéni készségeit és képességeit, életkori sajátosságait. Klienseink elhelyezése 3-5 ágyas szobákban történik. Az arra felkészült, teljesen önálló mozgássérült klienseink integrált környezetben lévő átmeneti otthonainkba költözhetnek.

Az integráció elvének megfelelően törekszünk arra, hogy azon mozgássérült embereket, akiknek arra lehetősége van, hozzásegítsük a lakókörnyezetben elérhető szolgáltatások igénybevételéhez.

A MEREK-ben jelenleg 18 fő mozgássérült ember számára nyújtunk tartós elhelyezést. Létszámuk a Fenntartó rendelkezése alapján nem bővíthető. Tartós elhelyezett klienseink 1-2 ágyas szobákban élnek, s intézményünk bentlakásos, ápolást, gondozást nyújtó, valamint rehabilitációs szolgáltatásait életvitelszerűen veszik igénybe.

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ

Több éves szakmai tapasztalatunk az, hogy a bentlakásos rehabilitációs szolgáltatások igénybevétele sok esetben nem volna indokolt, vagy annak ideje jócskán rövidíthető volna, ha a kliens a lakóhelyén tudná igénybe venni az állapotához, szükségleteihez és igényeihez igazodó szolgáltatásokat. Köztudott, hogy a rehabilitáció hatékonyságát nagymértékben növeli, ha a kliensnek nem kell elszakadnia a szolgáltatások igénybevétele okán otthoni, családi környezetétől, hanem az önálló életvitelhez szükséges készségek, képességek elsajátításához, s életkörülményeinek megváltozott helyzetéhez igazításához eredeti környezetében, lakóhelyén kap megfelelő segítséget, támogatást. A lakókörnyezetben történő rehabilitáció mellett szóló érvek továbbá: annak a bentlakásos rehabilitációval szembeni költséghatékonysága, a hospitalizáció káros hatásainak elkerülhetősége és a szociális kapcsolatrendszer megőrzésének lehetősége.

Megfelelő segítség mellett a családi, otthoni környezet is könnyebben elfogadja családtagjuk új élethelyzetét, míg a bentlakásos elhelyezés ugyan ideiglenesen, de szinte egészében tehermentesíti a családot, nem segítve azonban ezzel a megváltozott élethez való alkalmazkodásukat. A baleset vagy betegség következtében felnőttkorban kialakult mozgássérülések esetén rendkívül fontos szempont a családoknak helyi szinten való intenzív segítségnyújtás, s a mozgássérült ember otthoni környezetbe való mielőbbi visszaillesztése, ugyanis minél tovább van távol a családtól az érintett családtag, annál inkább szűkül annak az esélye, hogy a család, s akár ő is felvállalja a megváltozott életkörülmények közti együttélés lehetőségét.

Amennyiben a helyi szolgáltatási rendszer kiépítettsége lehetővé tenné, hogy a mozgássérült emberek mind különböző képzési és terápiás szolgáltatásokat, mind otthonukban, a nap 24 órájában elérhető személyi segítséget vegyenek igénybe, nem volna akkora szükség a bentlakásos intézményi elhelyezés rehabilitációs célú igénybe-

vételére, s nem utolsósorban általában is csökkenhetne a bentlakásos intézményi elhelyezés iránti szükséglet mozgássérült emberek részéről.

A fenti szakmai szempontok indokolják, hogy a MEREK, mint országos hatáskörű rehabilitációs intézmény, maga is lépéseket tegyen a lakóhelyen elérhető rehabilitációs szolgáltatások biztosítására, egyfelől a kérdéskör különböző szakmai fórumokon, valamint a jogalkotó felé való rendszeres hangsúlyozásával, másfelől a nappali formában elérhető rehabilitációs szolgáltatások tényleges biztosításával.

2007 óta a MEREK területén (1022 Budapest, Marczibányi tér 3.) működik a Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ, mely korszerű rehabilitációs szolgáltatásokat nyújt mozgássérült kliensei számára nappali rendszerben. A Központ jelenlegi fenntartója az ADDETUR Alapítvány. A Holnap Háza lényegében intézményünk nappali rehabilitációs részlege, mely szakmai működését tekintve szorosan összefonódik a MEREK-kel, illetve annak szakmai tevékenységével.

A Holnap Háza szolgáltatásait azon Közép-Magyarországon, saját lakókörnyezetükben élő, 14. életévüket már betöltött mozgássérült emberek vehetik igénybe, akiknek társadalmi re/integrációja érdekében rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére van szükségük. Célunk, hogy a nappali rehabilitációs szolgáltatásainkat igénybe vevő kliensek aktív részesei legyenek rehabilitációjuknak, s egyéni készségeikhez mérten képessé váljanak a társadalmi életben való tevékeny részvételre, a munkavállalásra, önálló és önrendelkező életvitel kialakítására és fenntartására. A Holnap Házában nyújtott szolgáltatások a kliensek fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányulnak. A különböző szolgáltatások a minél nagyobb fokú önállóság elérését szolgálják.

Jelenlegi működési engedélyünk 80 fő mozgássérült ember számára teszi lehetővé a szolgáltatásnyújtást. 2013 januárjában 98 klienssel van érvényes megállapodásunk.

A Holnap Házában folyó szakmai munkánkhoz keretet nyújtó jogi szabályozásban megfogalmazott követelmények, lehetőségek nem mindig egységesek, sok esetben a szakmai irányelvekkel egymást kioltó hatásúak, s ennek nehezítő hatása napi gyakorlati munkánkban is megmutatkozik. A jelenlegi jogszabályi háttér ugyanis nem teszi lehetővé a nappali szolgáltatásnyújtás e formáját, lényegében nem is szabályoz olyan nappali intézményi formát, amely a lakókörnyezetben történő rehabilitáció céljait szolgálja. Nehézséget okoz továbbá, hogy a KENYSZI-admin rendszer bevezetésével az általunk nyújtott szolgáltatások rendszeren belüli ütközése jelentkezik a házi segítségnyújtással, annak ellenére, hogy a nappali rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére jelentkezők közül többen csak akkor tudnák szolgáltatásainkat igénybe venni, ha előtte a házi segítségnyújtó szolgálat segít számukra felöltözni, mosdani, öltözni és elindulni a Központba.

E szabályozási ellentmondások következtében sajátos kihívásokkal kell szembenéznünk. Egyfelől mindennapi gyakorlatunkat úgy kell megszervezni, hogy az Intézmény eredményesen de jogszerűen működjön. Másfelől azonban, amennyiben a fogyatékos emberek igényeit és szükségleteit messzemenően figyelembe vesszük, s abban segítjük klienseinket, hogy egyre inkább önálló emberként határozzák meg magukat, akkor a szakmai igényesség, és valós igényeik és szükségleteik miatt megnehezedik a jogszabályoknak való megfelelést.

A MEREK vállalja a missziójában megfogalmazott célokat, valamint az ezzel együtt járó kihívásokat. Továbbra is szeretnénk azonban szakmai munkánk tapasztalatait felajánlani ahhoz, hogy a fogyatékos emberek igényeit messzemenően figyelembe vevő, önállóságuk megerősítése érdekében végzett tevékenységünk ne ütközzön jogszabályi akadályokba.

Átmeneti otthonok1

A következő két, átmeneti otthonként működő intézményben nyújtunk szakmai szolgáltatásokat:

- „Kaptár” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (1081, Budapest Népszínház utca 17.)
- „Önálló Életért” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (Budapest 1118, Kaptárkő utca 9.)

Átmeneti otthonaink az Addetur Alapítvány fenntartásában és a MEREK szakmai szolgáltatás nyújtásában működnek. Mindkét intézmény rehabilitációs célokat is magában foglaló átmeneti otthonként, határozott idejű elhelyezést nyújt 8-8 mozgássérült kliens számára. A szakmai munka célja mindkét otthonban, hogy a klienseket képessé tegyük az intézményi környezet teljes elhagyására. Feladatunk biztonságos és nyitott lakókörnyezet biztosítása, az egyéni életvezetési stratégiák kialakításának támogatása, az önellátási és háztartási készségek fejlesztése, a munkába állás és a munkaviszony fenntartásának elősegítése, s így összességében az önálló életvitel előkészítéséhez szükséges támogatás biztosítása.

Otthonainkba döntően azok a mozgássérült emberek kerülnek, akiknek tervei között már szerepel, s képességeiket, lehetőségeiket figyelembe véve reális esély is van arra, hogy a jövőben saját otthonban, vagy albérletben, esetleg támogatott lakhatás keretében, a szükséges személyi segítség megszervezése mellett önálló életvitelt folytassanak. Klienseink részben a MEREK-ben korábban rehabilitációs szolgáltatásokat igénybevevő, de már nagyobb fokú önállóságra képes mozgássérült emberek, másrészt olyan jelentkezők, akiknek ideiglenes támogatásra és lakhatásra van szükségük későbbi önálló életkörülményeik előkészítéséhez.

Átmeneti otthonaink alapszolgáltatásai a „fogyatékos emberek gondozóháza”, mint átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény szolgáltatásainak felelnek meg.

¹ További információk: <http://www.merek.hu/node/41>

Intézményi irányultság, általános intézményi célok

Költségvetési megszorítások, a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás és

A MEREK fokozatos költségvetési megszorítások mellett végzi évek óta tevékenységét. Ebből a szempontból a 2012-es év különösen nehéznek bizonyult, ugyanis az alapvető működési költségek biztosítása érdekében szükséges volt, hogy elsősorban a szakmai munkatársak körében létszámleépítést hajtsunk végre. A leépítés természetesen hatással volt és 2013-ban is hatással lesz a szakmai munkára, s az általunk biztosított szolgáltatások minőségére, gyakoriságára, s a munkatársak leterheltségére.

Ennek okán 2013-ra ismételtelen csak alapfeladataink megfelelő minőségben való elvégzését, a kliensek jogszabályi előírásoknak megfelelő teljes ellátását, s a kapacitásokhoz igazított rehabilitációs szolgáltatásnyújtást tervezhetjük.

Célunk természetesen továbbra is a klienseink számára magas színvonalú rehabilitációs és alapszolgáltatások nyújtása, valamint az eredményes rehabilitációhoz szükséges feltételek és támogatások biztosítása, azonban a kialakult helyzetet figyelembe véve bizonyos tevékenységek elvégzését csak megfelelő humán-erőforrás, illetve anyagi feltételek megléte esetén vállalhatjuk.

Így a 2012. évi szakmai tervünkhöz hasonlóan mind az általános intézményi tervek, mind a szakmai csoportok tervei tartalmazznak majd olyan elemeket, melyek megvalósítását jelen körülmények között is vállalni tudjuk, s olyanokat is, melyeket csak megfelelő pályázati vagy egyéb forrás megléte esetén tudunk megvalósítani.

A korábbi években (2012 előtt) igyekeztünk munkánk szakmai minőségét fokozatosan emelni, s tevékenységeinket is bővíteni a minél eredményesebb szolgáltatásnyújtás érdekében, az intézmény jelenlegi gazdasági helyzetét figyelembe véve azonban ez reálisan az idei évben nehezen vállalható. Természetesen 2013-ban is hangsúlyt fektetünk majd a céljainknak megfelelő pályázati kiírások figyelésére, benyújtására, valamint az olyan lehetőségek kihasználására, melyek bármilyen módon céljaink megvalósítását segítik elő. Ezen túlmenően a logikus és hatékony munkaszervezéssel, valamint a tevékenységek újragondolásával, átstrukturálásával törekedni fogunk a megmaradt munkatársak leterheltségének csökkentésére s klienseink szolgáltatásokkal való elégedettségének lehetőségek szerinti fenntartására.

A MEREK-ből való kikerülés előkészítése

A rehabilitációs folyamat keretében a MEREK-ből való kikerülés előkészítése, továbbra is szakmai munkánk egyik leglényegesebb eleme. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy klienseink társadalmi integrációjának, a kikötözés megfelelő előkészítésének számos a MEREK-től független, s általunk nehezen befolyásolható akadálya van.

A megfelelő lakóhelyre integrálás, a kliens igényeihez és szükségleteihez illeszkedő lakhatási feltételek kialakítása gyakran nem lehetséges. Ennek okai a korábbi évekhez képest nem változtak. Az okok az alábbiak:

- „Alacsony szinten van az otthoni környezet befogadó készsége, felkészültsége a fogyatékos családtag hazaköltözésére, s ehhez a családok kevés külső segítséget, támogatást kapnak.
- Alacsony a szervezethez az olyan önkormányzatok vagy más szolgáltatók által biztosított helyi szolgáltatásoknak, melyek a mozgássérült emberek önálló életvitelének feltételeit biztosítani hivatottak.
- Továbbra is kevés az olyan kis létszámú lakóotthonok, vagy támogatott albéretek száma, melyek klienseinknek megfelelő lakhatási feltételeket biztosítanak.

- Sok esetben önálló életre felkészült, de személyi segítséget igénylő mozgássérült emberek intézményi lakhatási megoldás keresésére kényszerülnek, mert más módon nem oldható meg, hogy mindennapi tevékenységeikben segítséget kapjanak.
- A mozgássérült emberek számára is megfelelő szolgáltatásokat nyújtó intézményekbe rendszerint több éves a várakozási idő, emellett klienseink anyagi helyzete gyakran nem teszi lehetővé, hogy ilyen intézményben férőhelyhez jussanak.”²

Az a tény, hogy a mozgássérült emberek számára életkori sajátosságaiknak megfelelő, képességeiket és szükségleteiket figyelembe vevő, személyes igényeikhez illeszkedő és megfizethető életkörülmények kialakítása ma Magyarországon szinte lehetetlen, klienseink számára gyakran megoldhatatlan feladattá növeszti a MEREK-ből való kikerülést, nem is beszélve azokról a félelmekről, melyek a MEREK-et megelőző élethelyzetbe való visszakérés lehetőségéhez kapcsolódnak. A MEREK-ből való kiköltözés klienseinkben valós és megalapozott félelmeket kelt. Joggal tartanak a megfelelő szolgáltatási rendszer hiányától, az ismételt eszköztelenségtől, izolációtól, az önálló és önrendelkező élethez szükséges képességeik elismerésének hiányától. Mindezek figyelembevételével az intézményből való kikerülés előkészítése már a kliens bekerülésével megkezdődik, s a megfelelő megoldás előkészítésére tett lépések lényegében végigkísérik a teljes rehabilitációs folyamatot.

A szolgáltatásainkat igénybevevő kliensek számára támogatást nyújtunk abban, hogy az intézményi elhelyezési idő leteltével a rendelkezésre álló lakhatási megoldások közül, a számukra leginkább megfelelőt megtalálják. Természetesen gyakran előfordul, hogy a kliens számára nem teljesen kielégítő, úgynevezett „félmegoldás” születik a lakóhely megválasztásában. Ennek ellenére törekszünk arra, hogy klienseinknek maximális támogatást nyújtsunk az új életkörülményekre való felkészülésben, s a körülményekhez képest lehető legönállóbb életvitel kialakításában.

Az intézményből való kikerülés előkészítése érdekében az alábbi tevékenységeket végezzük:

1. A rehabilitációs csapatok már a kliens bekerülését követően megkezdik a klienssel e kérdéskör körbejárását, a reális lehetőségek feltérképezését, s szükség esetén a kliens megfelelő tájékoztatását, az ő, valamint hozzátartozói felkészítését, tudatosabbá tételét, hogy tisztán lássák a kiköltözéssel kapcsolatos jövőbeli lehetőségeket. Ezek a tevékenységek a teljes rehabilitációs folyamatot végigkísérik, s meghatározzák valamennyi a klienssel foglalkozó szakember tevékenységének irányát.
2. Lehetőségeinkhez mérten, amennyiben erre szükség van, munkatársaink a későbbi lakóhely felmérése, és megfelelő előkészítése érdekében ellátogatnak a kliens leendő otthonába. Ennek keretében a kliens szükségleteitől függően felveszik a kapcsolatot a helyi szolgáltatókkal (intézmény esetén az ottani munkatársakkal), felmérik a lakás, illetve lakókörnyezet akadálymentességét, az akadálymentesség kialakításához tanácsot adnak, s felmérik, hogy a kliensnek a későbbi lakókörnyezetben való boldoguláshoz milyen készségekre, képességekre, esetleg segédeszközökre van szüksége. Az így szerzett információk, s ezek megoldásához kapcsolódó tevékenységek beépülnek a kliens egyéni rehabilitációs programjába.
3. Minden olyan esetben, ahol erre lehetőség van, a kliens kikerülésének előkészítésébe bevonjuk a hozzátartozókat is. Erre nemcsak azokban az esetekben van szükség, amikor a kliens családjába kerül vissza, hiszen a családtagokkal való kapcsolattartás, s az ő bevonásuk a kikerülés előkészítésébe a későbbi intézményi elhelyezés előkészítése keretében is rendkívül fontos.
4. Annak érdekében, hogy klienseink a rehabilitáció ideje alatt ne szakadjanak el a külvilágtól, mozduljanak ki a bentlakásos elhelyezéssel együtt járó védett környezetből, a MEREK klienseit évente legfeljebb 3 hónapra rehabilitációs szabadságra küldi. A rehabilitációs szabadság hozzájárul a rehabilitációs folyamat, illetve a

² Merek szakmai terv 2011.

- társadalmi re/integráció sikerességéhez és segíti, hogy a kliens felkészüljön a későbbi lakókörnyezetbe való be/visszakerülésre, megfelelő támogatás mellett elő tudja készíteni az intézményből való kikerülését.
5. A MEREK által biztosított egyéni és csoportos programok egy része 2012-ben is hangsúlyosan azzal foglalkozik majd, hogy felkészítsük klienseinket életvitelük önálló megszervezésére, s jövőjük tudatosabb tervezésére.
 6. A klienseknek közvetlenül nyújtott szolgáltatások mellett feladatunk a külső szolgáltatókkal, intézményekkel, helyi önkormányzatokkal való kapcsolatfelvétel, egyeztetés is. A szociális csoport munkatársai a kliensek közvetlen segítése mellett ilyen kapcsolatok, egyeztetések keretében nyújtanak segítséget a kliens számára szükséges későbbi szolgáltatások megszervezésében.
 7. Munkatársaink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a klienseket aktív résztvevőjévé tegyék a kikerülésük előkészítésével kapcsolatos teendőknek, hogy megéreztessék velük ennek felelősségét, súlyát, valamint segítsék őket abban, hogy idejében hozzák meg az ehhez szükséges döntéseket, tegyék meg a szükséges lépéseket.
 8. Az egyéni fejlesztési tervek (rehabilitációs programok) készítésére, valamint felülvizsgálatára fordított heti időkereten felül, továbbra is heti két óra konzultációs időt biztosítunk a szakmai munkatársak számára. Ennek célja, hogy az interdiszciplináris csapatok tagjai, a tervezett foglalkozások rendszeres lemondása nélkül, gyakrabban tudjanak összeülni a klienssel, részben a rehabilitációs programokban kitűzött célok felülvizsgálata, részben pedig a rehabilitációs folyamattal, illetve a kikerüléssel összefüggő egyéb teendők megbeszélése, egyeztetése érdekében.
 9. A MEREK szociális csoportjának munkatársai a korábbi években, a kliensek aktív bevonásával rendszeres lakóotthon-látogatásokat szerveztek. Ezeknek az intézménylátogatásoknak a célja volt egyrészt, hogy a klienseknek képet adjunk arról, milyen életkörülményekre számíthatnak, ha a kis vagy nagyobb létszámú, tartós elhelyezést nyújtó intézményt választanak maguknak későbbi lakhatási megoldásnak, emellett célja volt az is, hogy konkrét segítséget nyújtsunk számukra későbbi lakóhelyük kiválasztásában. Ez utóbbi érdekében, szükség esetén a hozzátartozókat is bevontuk az intézménylátogatásokba. Ez a tevékenységünk 2012-ben a MEREK-et érintő költségvetési megszorítások miatt nagymértékben visszaesett, annak ellenére hogy a rehabilitációból való kikerülés megfelelő előkészítésében igen nagy szerepe van. Mindezek miatt 2013-ban is tervezzük lehetőségeinkhez mérten, hogy klienseink számára intézmény és lakóotthon-látogatásokat szervezzünk, s keressük azokat a pályázati forrásokat, melyek e tevékenységünk támogatására is felhasználhatóak.

A MEREK foglalkoztatási tevékenysége, foglalkozási rehabilitáció

A MEREK kiemelt célként kezeli kliensei foglalkozási rehabilitációját, mivel társadalmi (re)integrációjukhoz és önálló életvitelük kialakításához a munkavégzés, az önálló jövedelem megszerzése, és az a tudat, hogy munkájukkal a társadalom hasznos tagjaivá válnak, elengedhetetlen.

E cél elérése érdekében az intézmény szociális foglalkoztatást működtet. A maximális foglalkoztatotti létszám jelenleg összesen 32 fő (25 fő fejlesztő-felkészítő, 7 fő munka-rehabilitációs foglalkoztatási formában).

A szociális foglalkoztatás elmúlt éveiben az intézményi foglalkoztatásból nyílt munkaerő-piacra, illetve védett munkahelyre kihelyezett klienseink arányát szeretnénk továbbra is tartani, 2013-ban 5 kliensünk került az intézményi szociális foglalkoztatásból külső munkahelyre.

A szociális foglalkoztatásban résztvevő személyek tervezett száma 2013-ban a támogatási szerződésben meghatározott feladatmutató és támogatás figyelembe vételével kerül meghatározásra.

A tervezett létszám:

- *Munka-rehabilitáció:* 6 fő folyamatos foglalkoztatása.
- *Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás:* minimum 15-17 fő folyamatos foglalkoztatása (4, 6, illetve 7 órában foglalkoztatottak megoszlásától függően).

- *Szociális foglalkoztatásban résztvevők száma összesen: minimum 22-23 fő folyamatos foglalkoztatása (4, 6, illetve 7 órában foglalkoztatottak megoszlásától függően).*

A szociális foglalkoztatási támogatási szerződésünk 2013. december 31-ig került meghosszabbításra. Az új foglalkoztatási lehetőségekre való felkészülést segíti pályázati részvételünk a Kézenfogva Alapítvány TÁMOP 1. 4. 3.-10/1-2f-2011-0001 projekt „Fogyatékos emberek foglalkoztatásának fejlesztése az Aktív Műhely módszertanával” című programjában.³

E program keretében került kidolgozásra 2013 első hónapjaiban a Lantegi módszer mozgásterápiás adaptációja. Célunk az volt, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók potenciális célcsoportjai számára széles körben jól használható mérőeszközzé váljon a Lantegi.

A tevékenységek közé tartozott 15 megváltozott munkaképességű, mozgássérült munkavállaló Lantegi módszerrel való felmérése, és a teljes körű dokumentáció elkészítése. A felmért megváltozott munkaképességű résztvevők a Holnap Háza és MEREK kliensei közül kerültek ki. A munkavállalókon felül 5 munkakör is felmérésre került, amelyek a következők voltak: Guruló műhely - műszerész munkakör; digitalizáló műhely - digitalizáló munkakör; Népszava - digitalizáló munkakör; II. Kerületi Területfejlesztő ZRT. Ügyfélszolgálati Iroda – ügyfélszolgálati munkatárs munkakör; ERFO Rehabilitációs Foglalkoztató Nonprofit Kft.- betanított munkás munkakör. A felmérések során a MEREK munkatársai által kidolgozott „mozgássérült adaptáció” került tesztelésre. A fentiekből szerzett gyakorlati tapasztalatok végül egy 15 000 karakteres tanulmányban lettek lejegyezve.

A MEREK-ben a foglalkoztatási tevékenységek alakítása során kiemelt szempont, hogy a különböző munkahelyek értelmes, értéket képviselő munkát biztosítsanak a klienseknek, és az itt nyert szakmai tapasztalatok felhasználhatóak legyenek a későbbi munkakeresés során. Ennek megfelelően klienseink jelenleg háromféle tevékenység közül választhatnak: kertészet, digitalizáló műhely, illetve papíripari és kézműves műhely. Az Aktív műhely program keretében további két tevékenység típus feltételeinek kialakítását tervezzük, s az ehhez kapcsolódó előkészítő tevékenységek már folyamatban vannak.

Klienseink egy részénél a foglalkozási rehabilitáció szempontjából hatékonyabb, ha eleve külső támogatott, vagy nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésüket segítjük elő. Ennek érdekében számos külső munkaáltatóval, valamint több nyílt munkaerő-piaci közvetítővel is együttműködésben állunk. E tevékenységi kör keretében a tavalyi évben is számos kliensünk helyezkedett el a nyílt munkaerő-piacon, s többen közülük terveink szerint munkahelyeiket a MEREK-ből való kikerülés után is meg tudják majd őrizni. Klienseinket támogatjuk egyfelől abban, hogy külső munkahelyeken végzettségüknek és képességeiknek megfelelő munkakipróbáláson vegyenek részt, másfelől segítséget nyújtunk elhelyezkedésükben.

Az egyéni esetkezelés során a tavalyi évhez hasonló szempontok szerint tervezzük munkánkat: a napi munka része a mentorálás, a munkavállalási ismeretek és készségek, képességek fejlesztése, a kliensek munkába segítése. Mind a külső munkahelyen, munkakipróbáláson résztvevő, mind alkalmazásban álló klienseink számára mentori segítséget nyújtunk, valamint biztosítjuk a munkáltatókkal való folyamatos konzultáció, szükség esetén tanácsadás lehetőségét is.

A szakmai minőség fenntartása

A 2013-ra tervezett e körbe tartozó tevékenységeink célja, hogy elsősorban megőrizzük, s lehetőségeinkhez mérten fejlesszük szakmai szolgáltatásaink minőségét. A tevékenységek meghatározásánál segítséget jelentenek a 2012-ben zajlott minőségirányítási auditok eredményei, valamint a napi szakmai munka során felmerült és megfogalmazódott teendők, problémák.

³ Lsd. bővebben 25. oldal

1. *Szakmai munka minőségének megőrzése*
2013-ban a korábbi évekhez hasonlóan törekedni fogunk arra, hogy a MEREK által végzett szakmai tevékenységek minőségét megőrizzük. Ez a célkitűzés azért is lényeges, mert a költségvetési megszorítások miatt fokozatosan csökkenő létszámban látjuk el feladatainkat. Így fontos célunk, hogy a megváltozott helyzet-
hez való minél rugalmasabb alkalmazkodás, megfelelő minőségirányítás és a szükséges átszervezések, valamint munkatársak közti együttműködés támogatásával sikerül majd eddig elért szakmai eredményeinket, a szolgáltatásaink színvonalát, s klienseink elégedettségét a lehetőségekhez mérten megőrizni.
2. *Rehabilitációs konzultáció, felvételi folyamat változásai*
2012-ben szakmai együttgondolkodást követően megváltozott a felvételi konzultációk rendje. Azokban az esetekben, ahol a jelentkező élethelyzetének, céljainak és szükségleteinek megismerésére hatékonyabbnak tűnik, a vizsgálatot folytató szakemberek egy közös megbeszélés keretében folytatják le a felvételi konzultációt. 2013-ra tervezzük az ebbéli tapasztalatok átbeszélését és szakmai irányelvek meghatározását arra, hogy mely esetekben folytassunk le teamben és mikor egyéni felvételi konzultációt, vizsgálati helyzetet.
3. *Rehabilitációs programok szerkezeti, tartalmi megváltozása*
2011-ben sor került az egyéni fejlesztési tervek (rehabilitációs programok) szerkezeti és tartalmi átalakítására. A megváltozott dokumentációs rendszert munkatársaink 2011 szeptembere óta használják. 2013-ben szükséges, hogy felülvizsgáljuk, mennyire vált be a szakmai munkában az új adminisztráció, mennyire segíti, esetleg nehezíti a kollegák összehangolt tevékenységét, támogatja-e a megfelelő információáramlást. Szükséges-e esetleg a dokumentáción változtatni a fenti szempontok vizsgálata után. Ezt a célkitűzést a 2012-es szakmai tervünkben emeljük át, mert idő hiányában a tavalyi évben nem valósítottuk meg.
4. *Személyi segítők szakmai támogatása, belső képzése*
2013-ban a szakmai csoportvezetők és más szakmai munkatársak bevonásával a személyi segítők szakmai támogatására esetmegbeszélő teameket és szemléletformáló beszélgetéseket tartunk. Az első félévben, e közös munka témája, melynek a személyi segítők havi egyszeri nagyértekezlete ad helyet, a kliens-segítő kapcsolat, határtartás, a szükséges és elégséges támogatás mértéke lesznek.
5. *Ápolási dokumentáció elektronizálása*
A személyi segítő csoport napi, ápolási, gondozási adminisztrációjának egyszerűsítése érdekében 2012-ben elkészült a bmerek személyi segítők adminisztrációját támogató modulja. A modul már üzemel, azonban számos ponton még fejlesztésre szorul, így a csoport jelenleg párhuzamos (elektronikus és papíralapú) adminisztrációt folytat. 2013-ra tervezzük, hogy a személyi segítők napi adminisztrációja, a szükséges fejlesztések elvégzését követően) egészében elektronizálható legyen.
6. *Évente belső audit és vezetőségi átvizsgálás*
A meglévő minőségirányítási rendszer fenntartásához szükséges belső auditok lehetőséget teremtenek a MEREK-ben zajló munkafolyamatok minőségügyi szempontból való ellenőrzésére, és helyesbítésére, rendszeres monitorozására. Az általunk végzett auditok rámutatnak arra, hogy a MEREK csoportjainak működésében hol találhatóak eltérések, amelyek megnehezítik a Központ működését. A 2013-ra ismét tervezünk belső auditot, melyre várhatóan az év második felében kerül majd sor. A vezetőségi átvizsgálások keretében összegezzük az auditok eredményét, valamint a szakmai tervben kitűzött célok megvalósulását, s meghatározzuk a következő időszak minőségcéljait. 2012-ben ismét hangsúlyt helyezünk arra, hogy a vezetőségi átvizsgálás kimenő adatait éves szakmai munkánkban megjelenítsük.
7. *Irat- és dokumentációkezelés*
Titkárságvezető munkatársunk 2013-ban is eseti segítséget fog nyújtani a szakmai munkatársak, valamint csoportvezetők számára a megfelelő irat és dokumentációkezelésben. Ezen felül tervezzük a 3 évnél régebbi iratok központi irattárban történő selejtezésének előkészítését, valamint a 2012-ben kialakított irattároló helyiségek tűzvédelmi szempontból történő felülvizsgálatát.

8. *Elégedettségmérés*

2013-ban dolgozói-elégedettségmérést tervezünk. Célunk, hogy egy rövid kérdőív alapján felmérjük a munkatársak elégedettségét a munkakörülményekkel kapcsolatban és reagálva a megszorításokra, kísérletet teszünk pár kérdés erejéig a biztonságérzetükről is benyomásokat szerezni. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján on-line kérdőívet bocsátunk a dolgozók rendelkezésére, amelynek köszönhetően csökken a papírfelhasználás, valamint az eredmények azonnal lekérdezhetőek az ingyenes, internet alapú rendszerről. Ezen felül foglalkozni fogunk azzal a kérdéssel, hogyan tudnánk visszajelzést kapni klienseink hozzátartozóitól az intézmény által nyújtott szolgáltatásokkal való elégedettségükről.

9. *MEREK érvényben lévő szabályzatainak aktualizálása*

Ez a tevékenység a korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan zajlik. 2013-ban tervezzük egyrészt az adott évre eső képzési terv elkészítését, másrészt a szakmai munkához kapcsolódó néhány belső eljárásrend aktualizálását.

10. *A szakmai munkához kapcsolódó éves ütemterv*

A MEREK tevékenysége rendkívül sokrétű, emellett gyakori, hogy előre nem tervezett külső megkeresések, feladatok (pl. pályázatok, ellenőrzések, stb.) is belekerülnek a mindennapi munkába, így gyakran nehézséget okoz a határidőkhöz kötött működés megóvása. Mindezek miatt 2013-ra is tervezzük, hogy néhány, a szakmai működéshez kapcsolódó, határidőhöz kötött tevékenységünket munkánk könnyítése érdekében ütemtervbe foglaljuk. Az idei ütemterv elkészítése folyamatban van.

11. *Egészségnap*

A tavalyi évhez hasonlóan ismét tervezzük, hogy egészségnapot tartunk klienseink számára annak érdekében, hogy minél inkább tájékozottak legyenek a saját egészségük megóvása érdekében tehető lépésekről, szükséges teendőkről.

12. *Önkéntesek bevonása, érzékenyítő programok*

A korábbi évekhez hasonlóan 2013-ban is szeretnénk tevékenységeinkben önkéntes segítők támogatását igénybe venni. A MEREK az intézménybe érkező segítőkkel minden esetben szerződést köt és őket, várható tevékenységüktől függően megfelelő felkészítésben részesíti. Az önkéntesek, amennyiben a lakószinteken teljesítenek szolgálatot (táska-bepakolás, viráglocsolás, főzés...), két e körben már több éves gyakorlattal rendelkező kliensünk, míg ha a szakmai csoportok tevékenységeibe vonódnak be, az adott csoport szakmai vezetője készíti fel tevékenységeikre.

Amennyiben lehetőség nyílik rá, ismét szervezünk önkéntes napokat a MEREK-ben kisebb karbantartási munkálatok, a kert rendbetétele, stb. elvégzésére. Az önkéntesek koordinálásával foglalkozó klienseink és munkatársaink bevonásával pedig továbbra is részt veszünk majd külső érzékenyítő programokon közoktatási és más intézményekben.

13. *Szakmai munkatársak, csoportok közti együttműködés erősítése, támogatása*

Mint a korábbi években, 2012-ben is célunk a munkatársaink, illetve az egyes szakmai csoportok közti együttműködések támogatása. Ennek keretében továbbvisszük, s lehetőség szerint bővítjük azon programoknak a körét, amelyek két vagy több szakmai csoport együttműködésével, közös munkájával valósulnak meg.

14. *Szakmai szupervízió*

2011 decemberétől, erre szolgáló anyagi forrás hiányában megszűnt a MEREK szakmai csoportjai számára biztosított folyamatos csoportos szakmai szupervízió. A MEREK-ben dolgozó szakemberek mindegyike pszichésen megterhelő, sok kommunikációval, konfliktuskezeléssel együtt járó tevékenységet végez, így rendkívül fontos számukra rendszeres csoportos szupervízió biztosítása. A szupervízió segítséget nyújt a mindennapi gyakorlati munkát kísérő érzelmi terhelés feloldásában, a problémás esetek szakmai szempontok mentén történő közös megoldásában, az egymástól való segítségkérésben, valamint abban, hogy munkatársak azonos elvek, szakmai irányok mentén végezzék tevékenységüket. Mindezek miatt 2011. második félévéig a MEREK öt szakmai csoportjában volt biztosítva ez a munkát segítő szakmai tevékenység, melynek hiánya

egyre inkább jelentkeznek a szakmai működésben, s az újbóli bevezetés szükségességét a MEREK 2012 decemberében zajlott MIR auditját végző külső szakemberek is visszajelezték számunkra.

Képzés, továbbképzés

1. Szakmai továbbképzéseken való részvétel támogatása

2013-ban is az elektronikus képzési adatbázis használatát folytatjuk. A képzési nyilvántartás személyi adatai tartalmazzák a kollégák munkakörét, szerződés szerinti óraszámát, alkalmazásuk jellegét. A 2013-as képzési terv elkészítésének elsődleges szempontja, hogy a képzési kötelezettséget idén, illetve jövőre teljesítendő dolgozók mindenképpen elegendő kreditpontot tudjanak szerezni és a képzések szakmai fejlődésüket szolgálják. Éves szinten és hosszú távon is azt szeretnénk elérni, hogy munkatársaink szaktudását a képzések, továbbképzések által a lehető legmagasabb színvonalon tartsuk. A továbbképzésen részt vevő kollégák számára az Igazgató engedélye után a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet 15. §-a alapján a MEREK biztosítja a képzésekre a munkaidő kedvezményt és a képzés díját.

2. Belső informatikai oktatás

A belső informatikai oktatásra 2013-ban is a szakmai csoportok szükségleteinek megfelelően, egyénileg, vagy kiscsoportokban kerül majd sor, alapvetően azzal a céllal, hogy a 2012-ben kialakított belső informatikai rendszer használatát elsajátítsák a dolgozók. A MEREK szakmai adminisztrációjának egy része már ezen a rendszeren keresztül kerül rögzítésre.

A bmerék végleges verziójának megismeréséhez és az informatikai oktatásokhoz (új belépőknél is) felhasználói kézikönyv készítése szükséges. Előre láthatólag 2013. első félévében elkészül ez a dokumentum. További célunk, hogy az informatikai szabályzat munkavállalóknak szóló részeit a gyakorlatban is tudják alkalmazni a számítógépet rendszeresen használó kollégák. Elsősorban a belső minőségirányítási auditok kapcsán fektetünk majd nagyobb figyelmet a szerver-használatra, adatok mentésére.

3. Belső szakmai képzések

A 2012-ben a MEREK lakószintjein összesen 16 helyiségben került kialakításra felső sínes (mennyezeti) emelőrendszer, s ehhez kapcsolódóan a tavalyi évben két ízben tartottunk két napos belső képzést munkatársaink részére az emelőrendszer használatáról. 2013-ban tervezzük, hogy egy az ismeretek frissítését és a használat során felmerült problémák megbeszélésének helyet adó belső tréninget szervezünk ugyanebben a témában a szakmai munkatársaknak, elsősorban a személyi segítőknek.

Kommunikáció

1. Külső kommunikáció

Intézményünk előre láthatólag a 2013. év második felében kezdi el új kiemelt pályázati programját (lásd alább bővebben TIOP-3.3.2-12-/1 sz. projekt), amelynek köszönhetően a MEREK várhatóan több híradásban is megjelenik majd, valamint a pályázatban foglalt kötelező kommunikációs tevékenység eredményeképpen ismét több újságcikket és sajtónyilvános eseményt rendezünk. Ezek a sajtóesemények és a projekttel összefüggő szakmai rendezvények ismételt lehetőséget biztosítanak majd számunkra a MEREK-ben folyó szakmai tevékenységek ismertetésére, szélesebb körben való bemutatására. Ugyanakkor a projekt kommunikációs hatása inkább a 2014. év vége felé és 2015-ben lesz hangsúlyosabb.

Ezen felül továbbra is folytatjuk különböző szakmai szervezetektől, oktatási intézményekből érkező látogatók és csoportok fogadását, számunkra az intézmény tevékenységének bemutatását.

2. Belső kommunikáció

2013-ban a szakmai munkatársak közti belső kommunikációt és hatékony információáramlást már komolyan támogatja a MEREK belső informatikai hálózata és adatbázisa, mely bár még fejlesztés alatt áll, 2012. második felétől számos szakmai tevékenységünk adminisztrációs felületeként üzemel.

Takarékossági intézkedések, az épített környezet állapotának megóvása, felújítása, lakókörnyezeti feltételek javítása

A MEREK az elmúlt egy évben minden szükséges és lehetséges intézkedést megtett az intézmény energiafelhasználásának csökkentése érdekében. Az alacsony áramfogyasztású LED izzók beépítése, valamint az esővíz összegyűjtése kézzelfogható megtakarítást eredményezett, azonban az épületegyüttes állapota (leszámítva a Holnap Házát) nem teszi lehetővé a gázfogyasztás érdemi csökkentését. Ennek ellenére igyekeztünk a hőveszteséget csökkenteni néhány külső, valamint átjáró ajtó napközbeni időszakos, vagy folyamatos zárva tartásával. Szintén megtakarítást eredményezett a liftek működési idejének korlátozása.

2013-ban további energia megtakarítást a dolgozók és a kliensek közreműködésével tervezünk az alábbiakban: áramfogyasztó eszközök elzárása, töltők kihúzása a fali csatlakozóból, zuhanyzási idő rövidítése, stb. Ebből kifolyólag tervezzük, hogy a bentlakást biztosító „B” épület lakószobáinak ajtajára az áramfelhasználás csökkentése érdekében felhívást teszünk ki, mely segíti a klienseket abban, milyen módon spórolhatnak az energiával. E felhívás átdolgozott változatát az irodákban is szeretnénk kifüggeszteni, hogy a munkatársak energiafelhasználását is csökkentjük.

Figyelembe véve a MEREK épületeinek állapotát, erodálódását, intézményünk folyamatosan figyeli azokat a pályázati kiírásokat, amelyek lehetőséget teremtenek az épület energetikai és gépészeti korszerűsítésére. 2012. február 12-én az NFÜ meghirdette a „KEOP-2012-5.6.0 - Központi költségvetési szervek energiahatékonysági beruházásai” című pályázati kiírást, amelyre intézményünk is pályázik. Célunk a 2010. januárjában, egyéves előkészítő munka után benyújtott KEOP 5.3.0/A jelű pályázatban megfogalmazott épületenergetikai felújítások ismételt megpályázása („A” és „B” épületek külső hőszigetelése és nyílászáró cserék). Intézményünk ezen felül is nyitott bármilyen megoldásra, amely hozzájárul a rossz állapotú épületegyüttes korszerűsítéséhez, klienseink lakókörnyezeti feltételeinek javításához.

2012-ben a MEREK „B” épületében összesen 16 helységben került felszerelésre felsősínes emelőrendszer, mely egyfelől támogatja súlyosan mozgássérült klienseink biztonságos mozgását, másrészt munkatársaink (személyi segítők) egészségvédelmét. 2013-ban a már beépített emelők sínrendszerének két szobában történő áthelyezését tervezzük annak érdekében, hogy a kliensek mozgatása még egyszerűbbé és hatékonyabbá váljék. Összességében elmondható egyrészt, hogy az eszköz használata a személyi segítők betanítási és munkavégzési protokolljába beépült, másfelől a kliensek a felsősínes emelők használatába egyre inkább bevonhatóak, együttműködők.

Életminőség megőrzése, helyi szolgáltatások

- 1. A lakóhelyen elérhető szolgáltatások fontossága a mozgássérült emberek életminősége szempontjából*
Terveink között szerepel, hogy az idei évben is minél több fórumon, minden lehetséges módon hangsúlyozzuk, szükség van a mozgássérült emberek számára olyan megfizethető áron nyújtott helyi szolgáltatások kiépítésére, megszervezésére, melyet akár rehabilitációs céllal, akár rehabilitációjukat követően, életminőségük megőrzése céljából, tartósan és rendszeresen igénybe vehetnek. A mozgássérült emberek jelentős része nem szorul tartósan intézményi elhelyezésre, készségei és képességei lehetővé teszik azt, hogy a szükségleteinek megfelelő szolgáltatások rendszeres igénybevétele mellett családjában, otthonában önálló, önrendelkező életet éljen. Ehhez azonban feltétlenül szükséges, hogy lehetősége legyen mind a személyi segítség, mind pedig az állapotának megőrzését célzó szolgáltatások rendszeres igénybevételére.

Tehát országszerte, s így Budapesten is, rendkívül nagy szükség volna olyan megfizethető áron nyújtott helyi szolgáltatásokra, melyet a mozgássérült emberek akár rehabilitációs céllal, akár rehabilitációjukat követően, állapotuk megőrzése céljából, akár személyi, mindennapi szükségleteikben való segítségnyújtás igénybevétele céljából tartósan és rendszeresen igénybe vehetnek. Ennek biztosítása, leginkább a helyi önkormányzatokon, illetve helyi egészségügyi és szociális szolgáltatókon keresztül volna célszerű, mert bár egyes bentlakásos intézmények klienseik számára nyújtanak hasonló szolgáltatásokat, így az otthonukban élő mozgássérült emberek sem esnének el az ilyen típusú ellátásoktól. A helyi szolgáltatási rendszer fenti elvek,

irányok mentén történő átszervezésében a MEREK jelenlegi tapasztalatai alapján módszertani segítséget tud nyújtani.

2. TIOP-3.3.2-12/1 Szociális szolgáltatások fejlesztése támogató technológiai eszközök biztosításával a házi gondozás területén

Intézményünk előre láthatólag a 2013. év második felében kezdi el új kiemelt pályázati programját. A TIOP-3.3.2-12/1 projekt célja – logisztikai hálózat megteremtésével – olyan szolgáltatás kialakítása, mely lehetővé teszi a házi gondozást segítő eszközök (elektromos ágyak, higiéniai eszközök, emelők, járást, egyéb otthoni akadálymentesítést segítő eszközök) kölcsönzési rendszerben történő biztosítását az ezt igénylő személyek számára.

Ma a szociális és otthonápolási szolgáltatások területén tevékenységet végző segítő személyzet fizikai leterheltsége nagyon magas; nem állnak rendelkezésre támogatott módon olyan eszközök, amelyek ezt a tevékenységet segítenék, és egyben az igénybe vevők autonómiáját és integritását nagymértékben fejlesztenék. Megfelelő segédeszközök híján – amit ma támogató technológiáknak hívnak – a szociális szolgáltatások ezen területén magas a fluktuáció, kevésbé hatékonyan végezhető a munka, a szolgáltatásban részt vevők közérzete rossz, a szolgáltatás általuk ítélt minősége alacsony. Szintén jelentős terhelésnek vannak kitéve azok a családtagok, barátok vagy hozzátartozók, akik a családjukban élő súlyosan és/vagy halmozottan fogyatékos emberek, illetve átmeneti időre ápolásra szoruló emberek személyi segítségét, ápolás-gondozását végzik.

A fejlesztés keretében – a TÁMOP 1.4.2 program eredményeire építve – az ország hat pontján olyan logisztikai egységek létrehozása valósulhat meg, amelyek lehetővé teszik ezen eszközök tárolását, kiadását, szállítását és visszavételét, továbbá újbóli eljuttatását a klienseknek. A rövidebb kórházi, rehabilitációs kezelést követően a kliensek megszokott környezetében, otthonában történő ápolását és gyorsabb felépülését könnyítené meg a rendszer. Ezáltal csökkenthető a hospitalizációs ártalom, hamarabb és könnyebben megvalósulhat a társadalmi reintegráció, a családtagok és maguk az ápolást igénybevevők is hamarabb térhetnek vissza a munkaerőpiacra.

Az eszközök időszakos és nagyjavítását, adaptálását, egyedi beállítását, kiszállítását és az eszközhasználat betanítását a TÁMOP-1.4.2. kiemelt projekt keretében létrejött "Guruló" eszközfejlesztő és -javító műhelyhálózat szakemberei látnák el. A logisztikai hálózat ily módon építene a Guruló projektben szerzett megvalósítói tapasztalatokra, a jól kiépített és ápolott szakmai, állami-önkormányzati és civil kapcsolatrendszerre, valamint a kialakított klienshálózatra is. A javító-fejlesztő kapacitások és a logisztikai bázisok hálózatának működésében rejlő szinergiákat a két összefüggő rendszer az ellátás hatékonyság-növelése terén tudná kamatoztatni.

A fejlesztést megalapozzák a TÁMOP-1.4.2 projektben alkalmazott innovatív gyakorlatok: szolgáltatásfejlesztések, a műhelyhálózat működése, a kliensorientált, team munkában megvalósuló eszköz-átalakítások, az egyedi igényeknek megfelelő eszközök kiválasztása és komplex szolgáltatásként történő biztosítása. Ezen innovatív gyakorlatoknak a továbbfejlesztése lehetővé teszi az egészségügyi, szociális, műszaki, munkaerő-piaci szakemberek együttműködését, továbbá megalapozhatja az egészségügyi rendszerben tervezett változásokat (pl. a definitív, rövid egészségügyi ellátást követő ambuláns rehabilitáció otthoni környezetben történő megvalósítását, amit csak több szakmai terület tehet eredményessé). A projekt lehetőséget biztosít a szakemberek közös munkájának megvalósítása során az interdiszciplináris együttműködéseknek, fejlesztéseknek, kutatásoknak magyarországi és európai uniós szinten egyaránt. A projektben nyújtott szolgáltatások segítik az egészségügyi szolgáltató rendszer tervezett korszerűsítését, kapcsolatok kialakítását más szakmák és az igénybevevők véleményének, érdekeinek közvetítésével.

Partnerkapcsolatok, szakmai együttműködés

1. Addetur Alapítvány

A MEREK 2013-ban is folytatni kívánja pályázati tevékenységét, melyben fontos segítséget nyújt számára az Addetur Alapítvánnyal folytatott együttműködés. Az általunk beadott pályázatok továbbra is kli-

enszörünk rehabilitációját, szabadidős tevékenységeinek segítését, az intézmény tevékenységeinek fejlesztését, illetve tágabban a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítését célozzák.

2. *Addetur Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskola*

Az Intézmény területén működő Addetur Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskolával 2013-ban is folytatni kívánjuk szakmai együttműködésünket közös klienseink kapcsán.

3. *European Rehabilitation Platform (EPR)*

2012. január 1-től intézményünk társult tagja az European Platform for Rehabilitation (EPR) nevű szervezetnek. Az év során a szervezettel való kapcsolattartás elsősorban elektronikus és telefonos formában működött. Szintén 2012-ben megismertük az EPR által már több országban összesen közel 400 szervezetnél bevezetett EQUASS minőségbiztosítási rendszert, mely kifejezetten a szociális szolgáltatásokra irányul. Az EQUASS kidolgozójával kialakult személyes együttműködés keretében megállapodtunk arról, hogy amennyiben erre lehetőség nyílik, a rendszer hazai adaptálására egy intézményünk által vezetett konzorcium pilot projektet indít, melybe további hat magyar partnerszervezet kapcsolódna be.

A szakmai csoportok 2013. évre vonatkozó terve

Mozgásterápiai csoport

A csoport célja az Intézménnyel jogviszonyban álló kliensek mozgásállapotának, önellátási képességének, önállóságának fejlesztése, megőrzése, társadalmi integrációjának előkészítése mozgásterápiás szempontból. Ennek megfelelően tevékenységünkbe tartozik az egyéni képességek szakszerű felmérése, a rövid és hosszú távú személyre szóló rehabilitációs terv készítése, a helyes módszer megválasztása, majd heti rendszerességgel a foglalkozási rend alkalmazása.

A mozgásterápiai csoport feladata ennek keretében az intézményben ideiglenesen vagy tartósan elhelyezést nyert, illetve a nappali ellátásban résztvevő mozgássérült emberek mozgásfejlesztése, a mozgásrendszer funkciójának javítása, a fizikai erő és állóképesség fejlesztése, egyes esetekben az állapot megőrzése, a tartós mozgásszegény életmód hatására kialakuló szövődmények, másodlagos problémák megelőzése, vagy ha már kialakult, kezelése. A csoport feladata emellett a vele kapcsolatban álló mozgássérült emberek segédeszköz ellátásának megszervezése, az eszköz használatának betanítása, szükség esetén az eszköz egyénre szabott átalakításának nyomon követése. Tevékenységünk fontos része továbbá a mozgásnevelés, a minél nagyobb önállóság kialakításának segítése, az aktív életre nevelés, a mozgás szeretetének, fontosságának tanítása, hogy a mozgás az intézményből kikerülve is a mozgássérült emberek mindennapjainak része legyen.

A szakmai csoportban dolgozó mozgásterapeuták végzettségük szerint gyógytornászok, konduktorok és szomatopedagógusok. Munkatársaink létszáma az elmúlt évhez képest csökkent, jelenleg összesen 11 fő. Ebből egy fő csoportvezető, két fő gyógymasszőri tevékenységet végez. A kliensekkel foglalkozó mozgásterapeuták száma 8 fő, ebből két fő félállású munkatárs, tehát 7 teljes állás betöltésével látjuk el feladatainkat. Munkatársaink heti lebontású foglalkozási rendben, összesen 157 mozgásterápiai foglalkozást igénybe vevő klienssel foglalkoznak. Közülük 82 fő intézményünkben ideiglenes vagy tartós elhelyezett kliensünk, 75 fő pedig a nappali ellátás keretében kapja meg szolgáltatásunkat. Ezen felül gyógymasszőri ellátást 53 fő vesz igénybe.

A mozgásterápiai csoport 2013. évre tervezett egyik legfontosabb tevékenysége a mozgásterápiai ellátás iránti egyre növekvő igények kielégítése lesz. Az előző év második feléhez képest a mozgásterápiai szolgáltatást igénybe vevők száma a szolgáltatás igénybe vételét befejezettek és az új jelentkezőket figyelembe véve lényegében nem változott, azonban a munkatársak létszámának csökkenése miatt a mozgásterápiai ellátás formája, illetve száma szempontjából újabb átszervezésre lesz szükség 2013-ban. A rehabilitációs céllal intézményünkben ideiglenesen elhelyezett klienseink körében zömmel már páros és kiscsoportos (3 fős) foglalkozásokat tartunk, illetve a kettő helyett három nagyobb létszámú csoport kialakítását tervezzük (6-7 fő). A súlyosan sérült mozgásállapotban lévő klienseinknél továbbra is az egyéni foglalkozásokat biztosítjuk. A Holnap Háza nappali szolgáltatásait igénybe vevő kliensek is egyéni foglalkozást igényelnek, hiszen éppen ez az a szolgáltatási forma, amit más helyen nem tudnak igénybe venni.

Az összevonásokat, csoportkialakításokat szakmai szempontok alapján végezzük. A jelenlegi klienslétszám fent említett ellátása már csak úgy lesz lehetséges, ha a teljes ellátást igénylő, súlyos fokban mozgássérült, nem rehabilitációs céllal elhelyezett klienseink egyéni foglalkozásainak számát csökkentjük. Ez a döntésünk egyrészt az életminőségük javítása, szinten tartása miatt, másrészt a szövődmények, másodlagos problémák további fokozódása miatt nem szakmai alapon született döntés. A gazdasági megszorítások, s a munkatársak létszámának csökkenése után figyelembe kellett vennünk az intézmény alapvető célját és feladatait, s az ország egyéb tartós elhelyezést biztosító szociális intézményeiben a jogszabály által is előírt szakmai munkatársak létszámát, s ezzel arányosítva a mozgásterápiai szolgáltatás gyakorlatát.

Az előző évi beszámolókból kigyűjtött adatok szerint:

- 2009. évben összesen 132 fő vett igénybe mozgásterápiai foglalkozást. Egy mozgásterapeuta akkor 13-15 fővel dolgozott és a kliensek közel egynegyedének heti három alkalommal volt mozgásterápiai foglalkozása.
- 2010. évben 143 kliens igényelt rendszeres mozgásterápiai foglalkozást, amikor egy mozgásterapeutához 15-17 fő tartozott, s minimálisra csökkent a heti háromszori foglalkozások száma.
- 2011. év második felére 155 fő vett igénybe mozgásterápiai szolgáltatást, míg 2012. évben 161 fő.
- 2013. év januárjában 157 klienssel dolgozik 7 teljes állású munkatárs, ami azt jelenti, hogy egy munkatárshoz 19-23 kliens tartozik.

Ekkora létszámot ennyi munkatárssal már csak összevonásokkal, csökkentett foglalkozási számokkal lehet ellátni, ezért lesz szükség további átszervezésekre ebben az évben.

2013-ban is szeretnénk folytatni adaptált sportfoglalkozásainkat. Klienseink körében népszerű mind a kerekesszékes kosárlabda, mind pedig a kerekesszékes floorball játék.

(Míg korábban ezt a tevékenységet a mozgásterápiai foglalkozáson kívül űzhették klienseink, addig az elmúlt két évben már beépítettük a mozgásrehabilitáció szerves részeként és ezzel együtt tartjuk számon a heti két mozgásterápiai foglalkozást.)

Szorosan együttműködünk a MEREK területén működő Guruló segéd- és sporteszközműhellyel klienseink megfelelő segédeszköz-ellátása érdekében. A segédeszközök egyéni szükségletekhez igazított ki-, illetve átalakítását a kliens mozgásterapeutájával szorosan együttműködve a műhely munkatársai végzik.

Szakmai tevékenységünket a korábbi években kialakított módon dokumentáljuk, illetve 2013-ra is tervezzük, hogy a személyi segítségre szoruló klienseink esetében az önellátási lapokon leírtakat a személyesítő csoport munkatársaival átbeszéljük. Ennek célja, hogy részben az önellátási lapok, részben a közös megbeszélések segítségével munkatársaink átadjanak a személyi segítőknek a kliens önellátásával kapcsolatos minden olyan fontos információt, ami a mindennapi tevékenységek végzése során lényeges. A személyi segítők ennek alapján támogatni tudják abban a kliens, hogy a mozgásterápián elsajátított mozgásos képességeket a mindennapi, önellátási tevékenységek során alkalmazza.

A fenti feladatokon kívül csoportunk munkatársai részt vesznek intézményünk társadalmi szerepvállaló tevékenységeiben, mint az érzékenyítő programokon, együttműködésekben más szociális és egészségügyi intézményekkel, szakmai megbeszéléseken, konferenciákon, házon belüli képzésekben.

2013-ban is tervezzük rászoruló klienseinknek évi pulmonológiai vizsgálatokat. A vizsgálatokon szakorvosi javaslatra várhatóan 11 kliensünk fog részt venni. A légzésvizsgálatok rendkívül fontosak klienseink egészségmegőrzése szempontjából. A különböző diagnózisok a mozgásfogyatékoság mellett légzési elégtelenségekkel is együtt járhatnak, ami hosszú távon egyéb egészségügyi problémákat okoz, azonban a korai felismeréssel és a légzésfunkciók támogatásával ezek a másodlagosan kialakuló problémák csökkenthetőek, illetve a kialakulásuk késleltethető. Külföldi kutatások bizonyítják, hogy a légzéstámogató készüléket használó izombetegek szív-és keringési problémái később jelentkeznek, illetve az érintett diagnózis esetében a halálozási életkor is lényegesen magasabb megfelelő pulmonológiai gondozás mellett. Ebben a körben a vizsgálatok szervezésén túl feladatunk lesz a vizsgálatok során előírt terápiát a személyi segítői csoporttal együttműködve elvégezni, klienseinket segíteni a terápia végzésében.

2013-ban is tervezzük a csoport munkatársainak szakmai tanfolyamokon, és tevékenységünket érintő témájú szakmai konferenciákon, képzéseken való részvételét.

Ezen felül a konzultációs időben szakmai tudásunk frissítését szolgáló workshopokat szeretnénk szervezni a csoport munkatársai részére, ahol egy-egy munkatárs felkészül egy-egy diagnózis vagy terápiás eljárás ismertetésére, kliensen keresztül történő bemutatására.

A MEREK és az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kara közötti megállapodás keretében ebben az évben is fogadjuk a szomatopedagógus hallgatókat szakmai gyakorlatuk teljesítése, illetve más képzőintézmény utolsó éves hallgatóit szakdolgozatuk megírásának szakmai támogatása céljából.

Szakmai csoportunkban az előző félévben két szomatopedagógus hallgató végzett rendszeres önkéntes tevékenységet. 2013. évben az önkéntesek számának növelését tervezzük.

Szociális csoport

A MEREK-ben végzett szociális munka alapvető célja mozgássérült klienseink társadalmi re/integrációjának elősegítése, támogatása a szociális kompetenciák és kapcsolati háló fejlesztése, erősítése révén. A Szociális Csoport szolgáltatásainak célja, hogy a mozgássérült emberek egyéni készségeikhez mérten, azok fejlesztése, megerősítése által, képessé váljanak a társadalmi életben való tevékeny részvételre, konfliktusaik és problémáik helyes kezelésére, ügyeik önálló intézésére, érdekeik megfelelő érvényesítésére, önálló és önrendelkező élet kialakítására. Tevékenységeink végigkísérik a kliensek útját az előgondozástól, az intézményben eltöltött időszakon keresztül, egészen az utógondozásig.

Munkatársaink arra törekuszenek, hogy klienseink érezzék, partnerként tekintünk rájuk, szolgáltatást nyújtunk számukra, és a szakmaiság figyelembe vételével az érdekeiket képviseljük. Lényeges, hogy a kliensek legyenek együttműködő résztvevői és ne csak átélői rehabilitációjuknak. Ezért is fontos az elérhető célok közös kialakítása, a tovább lépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele.

Munkatársaink szociális munkás, mentálhigiénés szakember, valamint a szabadidő-szervezés területén pedagógusi szakképzettséggel rendelkeznek, s csúsztatott időbeosztással dolgoznak. Bizonyos napokon reggel kezdenek (az ügyintézés és adminisztráció szempontjából ez előnyösebb), az esti ügyelet, valamint a kliensek elérése érdekében más napokon későbbi kezdéssel este 8-ig dolgoznak.

Az Intézmény által működtetett négy szolgáltatási formában a csoport összesen 9,5 beosztott munkatárssal lát el minimum ötféle elkülönülő tevékenységet. Sajnos mivel a korábbi években (2008 óta) távozott 3 munkatárs pótlására nincs lehetőség, fokozatosan csökkenő szakmai létszámmal látjuk el a tevékenységeket, a feladatok és szakmai nehézségek növekedése mellett.

Így a jelenlegi munkakörfelosztás:

- 1 fő csoportvezető;
- 3 fő teljes állásban: bentlakásos rehabilitációs és ápoló gondozó otthoni elhelyezettek egyéni esetkezelése és esetenedzselése (mellette helyettesi, tereptanári feladatok és egyéb tevékenységek);
- 1 fő: részben nappali és bentlakásos rehabilitációs, valamint tartós elhelyezett kliensek esetkezelése és esetenedzselése, Addetur Iskolával való együttműködés, csoportos foglalkozások vezetése;
- 1 fő a két átmeneti otthon vezetője, ő látja el az átmeneti otthonokban élők egyéni esetkezelését is;
- 2 fő fél állásban szintifelelős és ügyeletes a lakóépületben, fél állásban pedig egyéni esetkezelés és esetenedzselést végez mindkét bentlakásos elhelyezésben, ezen felül részt vesz csoportos készségfejlesztő foglalkozás vezetésében;
- 1 fő teljes állásban és 1 fő fél állásban szabadidő-szervezést végez minden délután és este, illetve hétvégeken;
- 1 fő adminisztrációs, asszisztensi, szervezési, statisztikai, KENYSZI- és egyéb nyilvántartási, adatbázis kezelési, valamint jogi referenci feladatokat lát el a csoport és az Intézmény számára.

Az intézmény valamennyi bentlakásos elhelyezésében (rehabilitációs, ápoló-gondozó, átmeneti) jogviszonnyal rendelkező kliense igénybe veszi a csoportunk által nyújtott szolgáltatásokat. Ezen felül a Holnap Háza kliensei is kérhetik szolgáltatásainkat.

Ennek alapján 1 teljes munkaidőben esetkezelő szociális munkás átlagosan 16-19 fő esetmenedzselését és szociális rehabilitációját végzi, emellett még átlagosan 5-10 fő korábban kikerült kliens utógondozását látja el, így munkatársaink akár 24 fős klienslétszámmal is dolgoznak. A csoport szerteágazó és sokrétű tevékenysége miatt szinte minden munkatársunk ezen felül más feladatokat is ellát.

A rehabilitációs idő rövidülése miatt sokasodó integrációt előkészítő feladatok mellett idővel a klienskör összetétele is megváltozott. Nőtt a súlyosabban sérült – ezért komplexebb integrációs előkészítést igénylő -, valamint a hátrányos családi helyzetű, ill. támogató családi háttérrel rendelkező kliensek aránya.

Mindezek a tényezők azt eredményezik, hogy komolyan megemelkedett munkatársaink leterheltsége, ami hosszabb távon a munka minőségét veszélyeztetheti, és a szakmai feladatok minőségi tervezhetőségét is befolyásolja. Ez a terhelés - a szakmai minőség biztosítása érdekében - tovább nem fokozható.

A csoport 2013-ra tervezett alaptevékenységei, feladatai az esetkezelés, esetmenedzselés, valamint az integráció előkészítése terén.

Munkaidőnk nagy részét alapfeladataink ellátására, a szociális rehabilitációs szolgáltatások biztosítására kell fordítanunk 2013-ban is. Alaptevékenységeink sokrétű, komplex feladatellátást igényelnek, s túlmutatnak a klaszszikus értelemben vett szociális munkán.

Az egyéni esetkezelésre fordítjuk tevékenységeink döntő részét mind a négy ellátási formát igénybe vevő klienseink számára.

- Ennek elemei:
 - a kliensekkel való folyamatos együttműködés, információnyújtás,
 - szociális készségek és kompetenciák fejlesztése (együttműködés, konfliktuskezelés, döntéshozás, problémamegoldás, felelősségvállalás, kommunikációs- és önkifejezési készségek, érdekérvényesítő képesség, életvezetési készségek),
 - elérhető célok közös megfogalmazása, segítő beszélgetések, konfliktus- és kríziskezelések, a döntési folyamatokban való támogatás,
 - az önálló életvitel kialakítására való motiváció felkeltése, az önrendelkezés elérése érdekében folytatott munka,
 - ügyintézképekben való segítségnyújtás és kompetenciafejlesztés,
 - képzéssel- és munkavállalással kapcsolatos problémák megoldásában segítségnyújtás,
 - ezen felül a kliensek által hozott összes problémával foglalkozunk, annak megoldásában vagy koordinálásában feladatunk segítségét nyújtani.
- Családokkal és külső szociális hálóval-, munkahellyel-, képző intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés kezdeményezése és fenntartása.
- Támogatói és érdekképviselői tevékenység, valamint az intézményi döntések közvetítése a kliensek felé.
- Esetmenedzseri tevékenység: Koordinációs és szervezési feladatok a rehabilitációs team munkájában, Egyéni Fejlesztési Tervek és felülvizsgálataik elkészítése, konzultációk-megbeszélések szervezése, koordinálása, a rehabilitáció folyamatának figyelemmel kísérése.
- Az integráció folyamatos előkészítése, az Intézményben töltött rehabilitációs időszak végességének elfogadtatása, a továbblépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele, az integráció lehetséges szintjeinek felkutatása (pl. képzési-, foglalkoztatási-, de legtöbbször lakhatási lehetőségek feltérképezése, kapcsolatfelvétel és -tartás, személyes megtekintés), környezeti előkészítés.
- Utógondozás (személyes, telefonos vagy e-mailes támogatás a beilleszkedésben, továbbá problémamegoldásban nyújtott támogatás).

Az esetmenedzselés az egyik legidőigényesebb alaptévékenységünk az Intézmény szolgáltatásait igénybe vevő kliensek egyéni esetkezelése mellett. Mindez folyamatos együttműködésre, a rehabilitációs teamek általi közös és konkrét célkitűzések megfogalmazására, komplex szemléletre és multidiszciplináris team-munkára épül. Munkánk nagy részét fogja kitenni ebben az évben is esetmegbeszélések, klienskonzultációk szervezése, koordinálása, az ott elhangzottak lejegyzése, valamint a további egyeztetések, a folyamatok figyelemmel kísérése. Ez a tevékenység csak megfelelő szakmai létszámmal kivitelezhető minőségi munkavégzéssel.

Az idei évben a 2008-as törvényi változások következtében az akkor felvételt nyert klienseink lerövidült rehabilitációs időszaka véget ér (ez sajnos a közép- és felsőoktatásban még résztvevő súlyosan mozgássérült emberek esetében más típusú további elhelyezési feladatokat is kíván). Munkánkra ez a folyamat nagy hatással volt már az elmúlt időszakban is. Az egyéni esetkezelés során át kellett helyeznünk a hangsúlyokat az önálló, önrendelkező élet megvalósításához szükséges gyakorlati készségek elsajátításában való támogatásra, valamint az integráció lehetséges színtereinek felkutatására, a megfelelő elhelyezés, lakhatási megoldás keresésére, a továbblépésre való aktív felkészítésre.

A kikerülés előkészítésének sok akadálya van, melyeket a szakmai terv általános részében már említettünk. Sajnos egyre gyakrabban találkozunk azzal a jelenséggel, hogy súlyosan sérült, magas gondozási szükségletű, ám alacsony jövedelmű klienseinket minden ápoló-gondozó otthonból elutasítják. Ezek a fiatal, sokszor ép értelmű kliensek önrendelkező életvitelt sajátítottak el nálunk, s nemcsak a fővárosban (ahol szociális kapcsolatrendszerük és jó esetben értelmes munkalehetőségük is van) nem kapnak számukra megfelelő elhelyezést, de még vidéken sem. Ezekben az esetekben intézményekkel alkudozunk, lobbyzunk, mindenféle (pl. segédeszközbeli) támogatást ajánlunk klienseink befogadása érdekében.

2013-ban is várhatóan mintegy 15-20 ember rehabilitációja ér véget a MEREK-ben, és folyamatosan dolgozunk a következő években kiköltöző kliensek integrációjának előkészítésén is. Így most is jelentős időt kell majd fordítanunk a megfelelő lakhatási megoldások felkutatására és bemutatására, az integráció előkészítésére. Ennek során a leghangúlyosabb a kiköltözés előtt állókkal és családjukkal folytatott folyamatos előkészítő tevékenység, a támogató, motiváló beszélgetések, a döntési helyzetek megtámogatása a hosszútávon megfelelő lakhatási megoldás megtalálása érdekében, mely legtöbb esetben képzési, foglalkoztatási kérdéseket is felvet.

Az egyén felkészítésén, a munkacsoportokkal való együttműködésen, és a lehetőségek feltárásán túl az integráció környezeti előkészítése olyan mérvű feladat, melynek hatékonyságnövelése és alapossága érdekében sokkal nagyobb kapacitásra lenne szükségünk. A családdal és helyi szakembergárdával való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás idő, pénz és klienslétszám függvénye is.

A kiköltöző kliensek helyére várhatóan 2013-ban is mintegy 15-25 rehabilitációját megkezdő új kliens érkezik, akik beköltözésének előkészítése, a velük és családjikkal való együttműködés előkészítése, kialakítása, valamint beilleszkedésük támogatása csoportunk feladatai közé tartozik.

Szintén időigényes, de szükségszerű, és nem megspórolható az esetmunka folyamatában a külső terepen végzett szakmai munka. E körbe tartoznak az ügyintézők, kísérések, szociális szolgáltatókkal való együttműködések, lakhatási lehetőségek felkutatása, családlátogatás, előgondozás, stb.

Intézményi szintű alapfeladataink 2013-ban:

A csoport munkáját alapvetően meghatározza, hogy az egyéni esetkezelés és esetmenedzselés feladatain túl a csoporton belül ebben az évben is többféle, intézményi szintű tevékenység megvalósítása folyik majd:

- Az I. és II. előgondozások szervezése - előkészítése, lebonyolítása, információnyújtás, szakmai javaslatok készítése, rehabilitációs felvételi konzultáción való részvétel, felvételtől intézményi döntés előkészítése.
- Adminisztrációs és adatbázis-kezelési feladatok: Intézményi megállapodások, nyilatkozatok elkészítése és figyelemmel kísérése, intézményi adatbázisok kezelése (elektronikus és törzskönyvi adatnyilvántartás,

KENYSZI adatkezelés és napi jelentések), kliens-értesítések, környezettanulmányok bekérése, KSH és ÁFSZ statisztika, EFT beosztás készítése, jogszabályi változások nyomon követése, hivatalos levelek előkészítése a települési szolgáltatók felé.

- A lakószinteken folytatott szervezési, koordinációs, ügyeleti, nyilvántartási, jelzési, és gyógypedagógiai aszisztenszi feladatok. Szobai és egyéb konfliktusok kezelése, szobamegbeszélések tartása, szobabeosztások egyeztetése és készítése, Házirend betartatása, kimenők egyeztetése és megírása, együttműködés a szinteken dolgozó személyi segítőkkel, jelzési feladatok, további nyilvántartási feladatok (gondozási napokról, rehabilitációs szabadságokról, szobabeosztások változásairól, zsebpénz átadásról).
- A két átmeneti otthon vezetése és az ott élők személyes támogatása.
- Szabadidő-szervezés: belső és külső programok szervezése és lebonyolítása, táborszervezés. Ezt a tevékenységet a csoportunkban dolgozó 2 szabadidő-szervező kolléga végzi 1,5 állásban.
- Külső szociális szolgáltatókkal (pl. családsegítő központok, gyermekvédelmi intézmények, gyámhivatal, támogató szolgálatok, szállító szolgálatok) és önkormányzatokkal való kapcsolattartás és együttműködés.
- Terepgyakorlat biztosítása a szakmai képzésben résztvevő hallgatók számára.
- Intézményi döntések közvetítése, ugyanakkor a szolgáltatást igénybe vevő emberek érdekeinek képviselése.
- Szakmai feladatainkon túl a kapacitásproblémák miatt sok esetben igény van rá, hogy segítsünk az Intézményen kívüli kísérésekben – amennyiben erre lehetőségünk és módunk van. A külső helyszíneken folytatott munkánk egy része így besegítés más csoportok tevékenységébe (mint pl. szakorvosi rendelésre kísérés, kórházi látogatások, gyógyszer - segédeszköz kiváltás, vásárlásban személyi kísérés – segítés, vonathoz-buszhoz kísérés, utcai közlekedés gyakorlása).

2013-ra tervezett kiegészítő tevékenységeink

Klienseink sikeres társadalmi integrációja érdekében végzett tevékenységek:

Ennek a célkitűzésnek a megvalósítása érdekében végzendő növekvő feladatainkról, az aktuális változásokról, az előttünk álló akadályokról és kihívásokról részletesen írunk az alaptevékenységeinkkel kapcsolatos tervek között. Azonban a feladatok megvalósulása érdekében, és a folyamat megtámogatására szükség van néhány kiegészítő tevékenységre is.

- „Önálló, önrendelkező élet csoport”: Az integráció előkészítése keretében a szociális kompetenciák fejlesztése érdekében közös csoportot indítottunk a Pedagógiai és Foglalkozási Rehabilitációs Csoporttal együttműködésben, mely az önálló életvezetési készségek fejlesztését szolgáló programra épül, heti 2 alkalommal, 2 lépésben, számos gyakorlati feladattal. Ezt a programot 2013-ban is szeretnénk folyamatosan biztosítani, új kliensek bevonásával. A csoport létrejöttének célja az volt, hogy olyan praktikus tudást adjunk át a csoportban részt vevő klienseknek, amelyekkel a MEREK utáni életben könnyebben boldogulnak (pl. a hivatalos ügyintézés menetének ismerete, iratok pontos kitöltésének ismerete stb.). A foglalkozások alkalmával gyakorlatban végzik először segítséggel, majd segítség nélkül a feladatokat. Később a rehabilitációs csapat tájékoztatjuk, hogy a kliens miben szorul még segítségre.
- Lakóotthon- és intézménylátogatások, lakhatási megoldások bemutatása: Sajnos az elmúlt évben költségmegtakarítási okokból a klienseink érdekében végzett autós tartós elhelyezés keresésünket, és egyben a korábbi években megkezdett adatbázis építésünket le kellett állítanunk. Ennek a lehetőségnek az anyagi keretek miatti beszűkülése ellenére munkatársaink így is mindent megtettek a célok megvalósulása érdekében, ahova lehetett, tömegközlekedéssel jutottunk el, amit 2013-ban is szeretnénk lehetővé tenni, azonban ez ilyenkor csak 1-1 kliens kísérését teszi lehetővé, és nem minden szolgáltató elérhető így. Ezt a tevékenységet az Egyéni Fejlesztési Tervek és az integráció előkészítés folyamatában felmerülő egyéni szükségletek és igények mentén tudjuk csak havi szinten előre tervezni.

A rehabilitációs idő behatárolt tartama, az ápolást-gondozást biztosító intézmények beszűkülése és „elutasító magatartása”, valamint klienseink lakóhely választási jogainak érvényesülése érdekében ennél jóval több kliensünk felé kellene elérhetővé tennünk ezt a szolgáltatást. Fontos ez annak érdekében, hogy az érdeklődő kliensek bevonásával megismerhessük a valós szolgáltatásokat, és több alternatívát tudjunk kínálni a sze-

mélyi segítséget, illetve mentális állapotuk miatt támogatást igénylő klienseink számára. A személyes megismerés a kliensek szempontjából a már általunk ismert otthonok esetében is nagymértékben elősegíti a kikerüléstől való szorongás oldását, a felkészítő és döntés-előkészítő folyamatot, valamint annak a jognak a gyakorlását, hogy a fogyatékos ember is megválassza otthonát. Az intézmények közötti jó kapcsolatok kialakítására is lehetőség nyílik ilyen látogatások alkalmával.

Így célunk elérni, hogy ez a szolgáltatásunk újra anyagi keretet kapjon, ami azonban a jelen gazdálkodási helyzetben nagyon bizonytalan, és épp ezért nem tervezhető előre.

- Más lakhatási alternatívák keresésében kell tevékenykednünk a jobb önellátási képességgel bíró, illetve még képzésben, aktív foglalkoztatásban résztvevő kliensek esetében.

A rehabilitációs idő rövidülése hátrányosan érinti az ennek lejártakor még képzésben résztvevő klienseinket, de rövidebb sikeres rehabilitáció esetében is továbblépést jelenthet az integrált kollégiumi elhelyezés. Ezért továbbra is tervezzük fenntartani és bővíteni kapcsolatainkat a fővárosi akadálymentes kollégiumokkal. Ezek az előkészítési munkák több szakmai csoport együttműködésével, és a család bevonásával történnek.

A továbbiakban klienseinket saját vagy közös albérlet keresésében is támogatjuk, ezek elérésében is segítséget nyújtunk (felkészítés az életvitel változására, lakhatási megoldások kliensekkel közös felkutatása, a lakókörnyezet szolgáltatásainak felkutatása, a befogadó környezet előkészítése, helyi támogató szolgáltatások bevonása az ápolási-gondozási feladatok ellátása érdekében).

- A családjukhoz költöző, ill. vidéki környezetbe integrálódó kliensek esetében a lakókörnyezeti integráció előkészítésének folyamatában minden kiköltöző kliens esetében írásban és egyes esetekben telefonon ill. személyesen is megkeressük a települési önkormányzatokat, foglalkozási kirendeltségeket, helyi szolgáltatókat a kliensek érdekében való együttműködés céljából.

Lehetőség és szükség szerint további együttműködéseket szeretnénk fenntartani és kialakítani a rehabilitáció és utógondozás folyamatában a lakóhely szerinti szolgáltatókkal is (CSSK, Gyermekejélelteti Szolgálat, Gyámhivatal, Önkormányzat).

A szakmai minőség és hatékonyság fejlesztése érdekében végzett tevékenységek:

- Fontosnak tartjuk 2013-ban is a szakmai konferenciákon és műhelymunkákban való aktív részvételt, továbbképzéseken való részvételi lehetőséget.
- Továbbra is szükségesnek érezzük a rendszeres szupervízió biztosítását is. Sajnos a szupervízió felélesztésére még nincs anyagi forrás a MEREK-ben. Azonban csoportunk munkatársai folyamatosan problémamegoldással, konfliktuskezeléssel, érdekvényesítéssel foglalkoznak. Mindeközben klienseink és munkatársaink érdekében is meg kell tartanunk a szakmai határainkat túlzott érzelmi bevonódás nélkül, ráadásul sokféle, egymással néha ellentmondó szerepkörben, munkatársaink pszichés leterheltsége így rendkívül nagy.
- Ebben az évben is biztosítani szeretnénk a terepgyakorlat lehetőségét felsőoktatásban és asszisztensi képzésben résztvevő hallgatók számára annak érdekében, hogy minél magasabb szintű és sokrétű szakmai tudást sajátíthassanak el.
- Az adminisztráció felülvizsgálatának lehetősége szempontjából meghatározó a MEREK által kialakított belső elektronikus nyilvántartási rendszer („b.merek”), mely azonban még fejlesztés alatt áll. Így a papír alapú dokumentáció még maradt, annak átalakítása a „bmerek” fejlődésének és finanszírozásának függvénye.
- Az intézményi integrációt is szolgálja, hogy amennyiben az Országos Módszertani Fogyatékosügyi Munkacsoport tevékenységére a jövőben a SZGYF is igényt tart, a csoport vezetője felkérésre részt vállal ebben a tevékenységben, és képviseli az Intézmény álláspontját a mozgássérült emberek érdekében. A csoportvezető továbbá részt vesz az Intézményi Férőhely Kiváltást Támogató mentorhálózat munkájában, és amennyiben erre forrás nyílik, a Fogyatékos személyek komplex szükségletfelmérő módszerének továbbfejlesztésében, a mozgássérült emberek szempontjainak figyelembe vétele és érvényesítése érdekében.

Közösségi szociális munka, szabadidő szervezés

Feladatuk elsősorban a Merek kliensei számára az általánosan fellelhető szabadidős programokban való részvétel segítése, illetve az általunk szervezett belső és külső programok lebonyolítása és ezeken való részvételre a kliensek motiválása, valamint a kliensek által javasolt programok megszervezésének és lebonyolításának segítése.

A programokat továbbra is kiscsoportos létszám mellett tudjuk megvalósítani, mivel azok lebonyolításában állandó fizikai segítségnyújtás is szükséges részünkről.

Ehhez a munkához továbbra is alkalmazni fogunk önkéntes segítőköt.

Saját szervezésű foglalkozásaink 2013-ban is nyitottak a Holnap Háza nappali ellátásban részesülő kliensei számára is. Itt elsősorban a külön kísérést nem igénylő házon belül történő foglalkozásokra lehet gondolni.

Évi 2-3 olyan programot tudunk tervezni, illetve megvalósítani, mely nagy létszámú esetleg 20-30 főt is meghaladó klienskört érint egyszerre. Ezen programok lebonyolításához továbbra is kérjük a MEREK egyéb szakterületen dolgozó munkatársainak közreműködését is, mivel ehhez a nagyságrendű munkához minimum 10-15 segítő munkatárs szükséges egyszerre.

Havi programajánlónk kulturális és sport jellegű programokat és foglalkozásokat tartalmaz. Fontosnak tartjuk klienseink látókörének szélesítését és műveltségük fejlesztését, ezért az idei évben is tervezzük múzeumi és festészeti kiállítások meglátogatását, komolyzenei koncerteken való részvételt, valamint egyéb színházi darabok megtekintését.

A külső programokhoz elsősorban az akadálymentes tömegközlekedési eszközöket vesszük igénybe, ezzel is fejlesztjük és gyakoroltatjuk az önálló városi közlekedésben való részvételt.

Szeretnénk továbbá, hogy az Egyéni Fejlesztési Tervekben is megjelenjenek azok a szabadidős foglalkozásokra történő ajánlások, amelyek elősegítik a kliensek mozgáskoordinációs, finom motorikus képességeinek szinten tartását és továbbfejlesztését.

Heti rendszerességgel tervezett saját programjaink:

Sportfoglalkozások:

- Trail-o: 2013-ban is rendszeres trail-o klubot szeretnénk tartani. Itt tudunk felkészülni az éves versenyekre, illetve népszerűsítjük ezt a sportot az új érdeklődők körében. Tovább bővült csapatunk, sikerült az új kliensek érdeklődését felkelteni a sport iránt, így jelenleg 6 aktív tagja van a trail-o klubnak. A téli hónapokban elsősorban tantermi felkészülést tartunk a Holnap Háza Konferencia Termében, térképeket rajzolunk, és internetes feladatokat oldunk meg. Tavasz hónapoktól a terepgyakorlatokat is el tudjuk kezdeni. Az idei évben is folytatódni fog az „Érjünk célba együtt” pályázati program, melynek keretében feltérképezik az Intézmény kertjét, és versenytérképet készítenek róla. Tervek között szerepel egy tanpálya kialakítása is. Szeretnénk az idei évben is eljutni minden hazai versenyre és ott jó eredményt elérni. Idén reális célnak tűnik, hogy a magyar válogatottba tudunk delegálni 2 versenyzőt, és a finnországi világbajnokságon képviseljük hazánkat és a MEREK-et. Ehhez külső támogatókat keresünk.
- Evezés: Az idei évben is tavasztól késő őszig tervezzük az evezést a Dunán, illetve közös nyári tábort szeretnénk újra megvalósítani a Tisza-tónál, az R-SE fiatal sportolóival együtt. Ehhez továbbra is nagy segítséget kapunk Rátka Jánostól, illetve a Rómaifürdő SE-től. Egyéb forrásokat is próbálunk találni a nyári táborunkhoz. A heti evezősprogram is önköltségessé vált, a szállításhoz szükséges busz bérleti díját a klienseknek kell kifizetni.
- Sakk: Továbbra is az igényeknek megfelelően, hobby szinten foglalkozunk heti rendszerességgel a sakkal.
- Boccia: Szabadidős szinten foglalkozunk vele. A kliensek szeretik, és nagy rá az érdeklődés. Eleinte egy időpontra hirdettük meg, de a nagy érdeklődésre való tekintettel két időpontban tartjuk. Jó együttműködést alakítottunk ki a MÁI SE keretében működő verseny bocciasokkal. Több fiatal is ajánlottunk figyelmükbe.

Egyéb kulturális foglalkozások:

- Zenei klub: Zeneterápiás foglalkozásokat a MEREK nem biztosít, ezért zenei klubunk egy kicsit ezt a célt is szolgálja. Az éneklésen túl hangszeres tanulásra biztosítunk lehetőséget. A gitárórákat önkéntes segítő tartja már évek óta, zongoraoktatásra is sikerült már önkéntest találni. Sok fiatal kliens Egyéni Fejlesztési Tervében szerepel a zenei klubon való részvétel, e téren való foglalatosság. Sikerült összekovácsolnunk egy lelkes kis csapatot, és velük fogunk ünnepeinkre készülni.
- Filmklub: 2013-ban a szokásos pénteki mozifilmes klub mellett, keddi napokon beindítottunk egy új filmklubot klienseink igényei alapján, ahol sorozatokat fogunk vetíteni. A januárban induló sorozat a „Trónok harca” több évados nagy sikerű és népszerű „fantasy” sorozat. Minden rész után szeretnénk meghonosítani, hogy beszéljünk a filmről és találjuk ki a folytatást is.
- Komolyzenei klub: Az operák világába szeretnénk bepillantást nyújtani klienseinknek. Az idei évben Mozart operákat vennénk sorra. Intézményünkben élő kliensünk segíti majd munkánkat.
- Kreatív foglalkozás: Ezt a foglalkozást szeretnénk kéthetente működtetni egy szociális munkás kollégánk segítségével. Próbálunk minél több alkotó technikát megismertetni a résztvevőkkel, és saját maguk számára hasznos tárgyakat (festett, ragasztott ékszeres dobozok, fűzött karkötők, nyakláncok, és szoba díszítésére szolgáló dekorációs eszközök, fényképkeret, mécses-tartók) alkotni.

Havi rendszerességgel megrendezett állandó programjaink:

- Főzés: Az egyik legnépszerűbb, ezért továbbra is fontos program. Az Önálló Élet Egyesülettel közösen szervezzük és valósítjuk meg havi rendszerességgel. A konyhai művészet alapjaira, egyszerű ételek készítésére tanítjuk meg a klienseket. Szeretnénk elérni, hogy mikor önálló életet kezdenek, pár egyszerű ételt el tudjanak készíteni.

Éves állandó programjaink:

- Kirándulások: Az idei évben egy bécsi városnéző kirándulást szeretnénk megszervezni.
- Táborok: Evezős és trail-o táborot tervezünk a nyári szünetben.
- Nagyobb ünnepeinket az Addetur Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskolával közösen tervezzük meg-ünnepelni.

Havi 5 ezer forintos kerettel dolgozunk, így programjainkhoz állandó anyagi segítőket keresünk.

Pedagógiai és foglalkozási rehabilitációs csoport

A csoport célja a MEREK-vel, valamint a Holnap Házával jogviszonyban álló kliensek társadalmi re/integrációjának elősegítése pedagógiai és a foglalkozási rehabilitációs szempontból. Ezen belül célunk a kliensek önálló életvitelhez szükséges készségeinek, képességeinek fejlesztése és megőrzése.

A csoport feladata egyfelől a kliensek egyéni képességstruktúrájának megismerését és felmérését követően a képességek célzott, egyénre szabott fejlesztése egyéni, páros és/vagy csoportos formában. A folyamat során feladatunk klienseink szembesítése meglévő készségeikkel, képességeikkel, valamint alternatív megoldási utak keresése és gyakorlása. Feladatunk továbbá klienseink munkaerő-piaci helyzetének feltárása, a munkavállaláshoz, álláskereséshez szükséges ismeretek átadása, készségek erősítése, klienseink egyéni szükségletekhez igazított támogatása a munkakeresésben, illetve munkavállalásban. A munka során elsődleges szempontunk a személyre szabott szolgáltatásnyújtás, a valós igények kielégítése. Emellett fontos, hogy szolgáltatásaink minél szélesebb körben hozzáférhetővé váljanak az igénybevevők számára.

A csoport jelenleg 9 főállású és egy részmunkaidejű munkatárssal dolgozik, és átlagosan 80 kliens rehabilitációjában nyújt segítséget.

Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja
cím: 1022 Budapest, Marczibányi tér 3.
TELEFON/FAX: 061 2124 595 INTERNET: www.merek.hu

ISO 9001
BUREAU VERITAS
Certification

2013-ban tervezett szakmai tevékenységeink:

- Foglalkoztatási tevékenység: A szociális foglalkoztatás rendszerének működtetését az elérendő feladatmutató, az ehhez megítélt támogatás és az engedélyezett foglalkoztatási tevékenységek és feltételek szerint folytatjuk. A szociális foglalkoztatásban résztvevő személyek tervezett száma 2013-ban a támogatási szerződésben meghatározott feladatmutató és támogatás figyelembe vételével kerül meghatározásra. Így 2013-ra tervünk munka-rehabilitációban 6 fő folyamatos foglalkoztatása, fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban minimum 13-15 fő folyamatos foglalkoztatása (4, 6, illetve 7 órában). Így a szociális foglalkoztatásban résztvevők száma összesen várhatóan minimum 22-23 fő lesz a következő évben.

A szociális foglalkoztatáson belül jelenleg munkatevékenység a kertészetben, a papíripari-, valamint digitalizáló műhelyekben folyik. A tevékenységek sokszínűsége miatt mind a fejlesztő-felkészítő, mind a munka-rehabilitációban dolgozó kliensek számára tudunk megfelelő feladatot nyújtani. Emellett törekszünk arra, hogy értelmes, piaci értéket is képviselő tevékenységet végezzünk. A műhelyeinkben továbbra is a régebbi megrendelőink biztosítják a különböző kreatív összeállítási munkákat, de folyamatosan keressük az újabb megrendelőket.

- Az új foglalkoztatási lehetőségekre való felkészülést segíti pályázati részvételünk a *Kézenfogva Alapítvány TÁMOP 1.4.3.-10/1-2f-2011-0001 projekt „Fogyatékos emberek foglalkoztatásának fejlesztése az Aktív Műhely módszertanával” című programjában.*

A program alapvető szemlélete, hogy a fogyatékos emberek sikeres munkavállalása több szereplő egymásra hatásának eredményeként jön létre. A program célja, hogy a komplex fejlesztési folyamat során a munkatársakat bevonva, feltérképezzék az intézmény adottságait, jelenlegi helyzetét, valamint terveit a fogyatékos emberek foglalkoztatása szempontjából az Aktív Műhely módszertana alapján. Az információk begyűjtését követően szervezeti diagnózist állítanak fel, valamint intézményre szabott egyedi fejlesztési tervet készítenek. A terv alapján a MEREK térítésmentes szolgáltatásokat igényelhet a pályázattól.

A programba bevont kliensek és szakemberek ebben az évben a fejlesztési folyamat részeként, képzésenképzéseken vesznek részt. A program időszaka alatt az intézmény szakértők által koordinált, komplex szervezetejlesztési és vállalkozásfejlesztési folyamaton megy keresztül, mely segíti majd a projekt végén egy társadalmi vállalkozás beindítását.

- Szintén a Kézenfogva Alapítvány megbízásából 2013-ban elkészítjük a *Langtegi módszer mozgássérültekre való adaptációját*. 15 főt, valamint 5 munkakört mérünk fel a program keretében. Terveink szerint ezt követően 5 munkavállalót 5 felmért munkakörbe helyezünk és tapasztalatinkat tanulmány keretében leírjuk.
- Klienseinket folyamatosan segítjük a munkaerőpiac felé. Célunk összesen 5 fő (szociális foglalkoztatásból és egyéni klienseink közül) munkába segítése nyílt munkaerő-piacra vagy védett munkahelyre. A szerződéskötést munkakipróbálás előzi meg, mely során a munkaadó és a munkavállaló is kipróbálhatja a leendő közös munkát valós körülmények közt. Emellett a már nyílt munkaerőpiacon dolgozó klienseinket a továbbiakban is gondozzuk, mentoráljuk.
- Szociális foglalkoztatási támogatási szerződésünk 2013. december 31-ig került meghosszabbításra, ezért az év folyamán figyelemmel kísérjük az új pályázat kiírást, mivel a foglalkoztatást továbbra is szeretnénk biztosítani.
- A csoport munkatársai által nyújtott munkaerő-piaci szolgáltatások hozzáférhetőek a MEREK-ben elhelyezést nyert mozgássérült emberek számára, másrészt a Holnap Háza nappali rehabilitációs intézményt felkereső megváltozott munkaképességű, fogyatékos emberek számára. Klienseinkkel megismertetjük az álláskeresési technikákat, folyamatos frissítésekkel működik az álláskereső adatbázis. Folyamatosan kapcsolatot tartunk munkaerő-piaci partnereinkkel.
- Részképesség fejlesztés: egyéni, páros vagy kiscsoportos formában, egyéni szükségletektől függő személyre szabott fejlesztés (pl.: téri orientáció, érzékelés, észlelés, rövid és hosszú távú memória stb.)
- Önálló, önrendelkező élet program a Szociális csoporttal együttműködve. Célja, hogy klienseink az önkiszolgálási szint növelése által képessé váljanak önmagukhoz mérten a legnagyobb önállóságot elérni az élet különböző területein.

- Tanulási technikák: kooperatív, auditív és vizuális technikák elsajátítása csoportos formában.
- Augmentatív, alternatív kommunikáció: speciális eszközök tervezése, készítése, kipróbálása és alkalmazása a kommunikációs diszkrépancia megszüntetése érdekében.
- Adaptív gépi írás: nehezített kézírás esetén a számítógép klaviatúrájának felhasználása írott kommunikációs csatorna létrehozása és/vagy fejlesztése érdekében (mozgásterapeuta javaslatainak bevonásával gépelési tempó fokozása, minél több ujj bevonása a gépelésbe, segédeszköz igény felmérése stb.).
- Logopédiai fejlesztés: az állapotfelmérést és az alapos logopédiai vizsgálatot követően egyéni foglalkozások tartása heti 1 ill. 2 alkalommal. A foglalkozások célja, hogy a személyre szabott terápiás eljárásokkal (afázia terápia, dysarthria terápia, pöszesség terápiája) a beszédhiba mértékét csökkentsük, a kommunikációs kedvet felkeltsük.
- Kommunikációs csoport: A kommunikációs csoport célja, hogy a résztvevő kliensek a társas környezetben feloldódjanak, kommunikációs stratégiáik bővüljenek a foglalkozáson végzett verbális és non-verbális kommunikációs gyakorlatok segítségével.
- Tantusz-csoport: célja a közösségépítő folyamatok megkönnyítése, valamint a kognitív funkciók fejlesztése a játék, mint fejlesztő eszköz használatával.
- Álláskereső klub: A tematikus program segítséget nyújt abban, a kliens elhelyezkedéséhez, a megfelelő állás felkutatásához, elnyeréséhez és megtartásához szükséges készségek és képességek kialakításában, valamint a munkavállalással kapcsolatos reális jövőkép megtervezésében.
- Részvétel a felvételi eljárásban: pedagógiai és a foglalkoztatáshoz kötött vizsgálatot követően írásbeli javaslat készítése, részvétel a döntéshozatalban.
- Részvétel a kliensek rehabilitációs tervének elkészítésében, megvalósításában és felülvizsgálatában.

Tervek és tervezett tevékenységek az alapfeladatokon túl 2013-ban:

- 2013-ban szeretnénk bevezetni esetszbeszélő megbeszéléseket csoportunkban heti rendszerességgel.
- Ebben az évben is fogadjuk a hospitálási és/vagy gyakorlatszerzési céllal érkező hallgatókat.
- Új csoportfoglalkozás tematikájának elkészítését tervezzük a nyár folyamán. A foglalkozás beindításával művészeti alkotások (irodalom, festészet, zene, színház stb.) felhasználásával klienseink verbális kifejező-készségének, önálló gondolatok megfogalmazási és megosztási képességének fejlesztése, valamint egyfajta nyitottság kialakulásának elősegítése lesz a célunk.
- A MEREK-ben folyó tevékenységeket támogató önkéntesek koordinálása is 2013 évi feladataink közé tartozik. A jelenlegi szerződések áttekintése és az önkéntesekkel való kapcsolatfelvételt követően hirdetést jelentettünk meg az www.onkentes.hu weboldalon is. Az új jelentkezők a szerződést követően a MEREK önkéntes nyilvántartásába kerülnek, illetve önkéntes nyilvántartó lapot vezetnek, melyet a tevékenységüket segítő csoport vezetőjének kell aláírnia, ezzel igazolva az elvégzett önkéntes tevékenységet. Az önkéntesek a személyi segítség, élelmezés, mozgásterápia, szabadidő, szociális és a csoportokban segítik a MEREK szakembereinek a munkáját. Ezen kívül 1 önkéntes heti 1 alkalommal napi 4-5-6 órában (igényeknek megfelelően) a MEREK munkatársainak nyújt thai-masszázst. A lakószinteken tevékenykedő önkéntesek munkáját 2 ebben a körben több éves gyakorlattal rendelkező kliensünk koordinálja.

2013-ban tovább bővül az önkéntesek tevékenységi köre, a korrepetáláson, mozgássérült emberek utcai kísérésén, csoportos foglalkozásokban való részvételen kívül, a személyi segítők munkáját, illetve az élelmezés csoport napi tevékenységeit is segíteni fogják. A TÁMOP 5.5.2.-11/1 „2880 óra” elnevezésű a Katolikus Karitás által megnyert pályázat keretében a MEREK - előzetesen megkötött együttműködési megállapodás értelmében- 2013. december 31-ig fogadni fogja - kapacitásának megfelelően- a Katolikus Karitás által közvetített 120 önkéntes egy részét, akik, úgy a szakmai csoportok munkáját, mint a technikai csoport munkáját is segíthetik majd.

Rekreációs és kulturális szolgáltatások:

2013-ban is folytatjuk a velünk dolgozó kliensek számára külső, belső kulturális és rekreációs programok szervezését. E körben az alábbiakat tervezzük:

- Foglalkoztatottainkat folyamatosan segítjük új szakmai ismeretek szerzésében. Ennek érdekében kertészek szakmai látogatásokon vesznek részt, a papíros műhely dolgozói új technikákat tanulnak.
- Máriahalom: Ismeretszerzés egy külső környezetben, beilleszkedés „vendégként” egy csoportba, a munkatevékenységek megismerése.
- A Költészet napjához kapcsolódó rendezvény megszervezése és lebonyolítása.
- 2013 júliusában nyári tábor szervezése és megvalósítása.
- Fellegi-koncertek megszervezése és lebonyolítása.
- Lazító szoba kihasználási lehetőségeinek lehetőség szerinti bővítése.

Munkáltatói kapcsolatok:

- Jelenlegi munkáltatói kapcsolatainkat tovább ápoljuk, és igyekszünk az együttműködés minél hatékonyabb formáit megtalálni. Folytatjuk az együttműködést azokkal a munkaközvetítővel, akik foglalkoznak megváltozott munkaképességű emberek munkába segítésével, illetve szeretnénk továbbiakkal is megállapodást kötni.
- Továbbra is működtetjük az intézmény honlapján található internetes álláskereső és -kínáló adatbázisunkat, valamint rendszeresen részt veszünk megváltozott munkaképességű munkavállalók számára meghirdetett állásbörzéken.
- Idén is tervezzük foglalkoztató műhelyeink megjelenését különböző jótékonyági, illetve egyéb vásárokon.

Szakmai munkánk fejlesztése és színesítése érdekében az idei év folyamán is szeretnének a csoport munkatársai képzéseken, szakmai fórumokon, tanfolyamokon részt venni.

A csoport alapvető feladata a munkaerő-piaci projektekben való aktív részvétel, a célcsoport foglalkoztatását és fejlesztést segítő pályázatok írása, illetve megvalósítása. Ennek keretében a csoport munkatársai rendszeresen figyelik a foglalkoztatással kapcsolatos pályázati kiírásokat.

Pszichológiai Csoport

A Pszichológiai Csoport célja, hogy tevékenységünkkel elősegítsük a mozgássérült emberek eredményes rehabilitációját, társadalmi integrációját. Feladatunk a komplex rehabilitáció keretein belül mentálhigiénés és pszichés támogatás nyújtása klienseink számára. Tevékenységünk központi célja a rehabilitációt hátráltató lélektani tényezők feltárása és azok különböző módszerekkel történő átdolgozása.

2012 második félévére csoportunk létszáma 2 főre csökkent, ilyen személyi feltételekkel azonban a szolgáltatásaink és a megfelelő működés nem, illetve csak nagyon hiányosan volt biztosítható. 2012 decemberében egy pályakezdő új munkatárs került csoportunkba, így jelenleg csoportunk ismét a csoportvezetőből, valamint 2 pszichológus kollegából áll.

Mindhárman MA pszichológia szakos diplomával rendelkezünk, egy fő mentálhigiénés diplomát is szerzett. Módszerspecifikus képzésben két fő vesz részt: az egyik szakember pszichodráma asszisztens képzésre jár, a másik analitikusan orientált pszichoterápiás képzés végső szakaszában van. Mindkét kolléga szabadidejében vesz részt a szakképzéseken. A csoport szakemberei fix munkaidőben, heti 40 órában dolgoznak.

2013 januárjában 72 klienssel van kapcsolata a csoport szakembereinek, ez a létszám év közben dinamikusan változik a szükségleteknek és a kliensek igényeinek megfelelően.

A csoport szolgáltatásai:

2010 óta a pszichológiai szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódó belső szakmai szabály, hogy bentlakással egybekötött rehabilitációban résztvevő klienseinknek a MEREK-be kerülés első évében heti egyszer igénybe kell venniük a pszichológiai szolgáltatás egyéni formáját, így ebben az időszakban heti rendszerességgel kapcsolatuk van pszichológusukkal. Amennyiben az első évben zajló közös munka után a kliens nem kér további rendszeres pszichológiai támogatást, úgy a rehabilitáció második évétől módjában áll erről írásban lemondani. Ennek a rendszernek alapját képezi az a szándék, hogy a kliens megéleje a közös munkában vállalt felelősségét, másrészt az az irányelv, hogy a pszichológusok a kliens önrendelkezéséből és belső igényéből fakadó pszichés munkát preferálják.

A rehabilitáció kezdeti szakaszában e heti rendszeres találkozások pozitív hatása, hogy a kliensek már a rehabilitáció első évében szembesülnek sérült működésükkel, beilleszkedési problémáikkal, otthonról való elszakadási nehézségeikkel. Ennek következtében javul önreflektív működésük, növekvő mértékben képesek a belátásra, fejlődik a mentalizációs képességük, valamint megszületik az igényük arra, hogy jobb, eredményesebb, aszertívebb problémamegoldásra tegyenek szert. A rendszeres kliens-pszichológus találkozások órászáma az utóbbi két évben ugrásszerűen emelkedett, és az első tapasztalatok alapján elmondható, hogy minimális azon kliensek száma, akik a rehabilitáció második évétől már nem kérnek pszichológiai szolgáltatásokat.

A kliensekkel való munka során, a terápiás folyamatban leggyakrabban megjelenő kérdések, témák: megváltozott élethelyzetből adódó feszültségek, konfliktusok, a veszteségek (mozgás, egészség, munka, egzisztencia) miatt keletkező pszichés problémák, az önfogadás, önértékelés, önállóság. Klienseink számára testük mássága, vagy fokozott sérülékenysége, illetve ennek következményei, s az ezzel való szembesülés, helyzetük elfogadása komoly kihívást jelent. Helyzetüket tovább nehezíti, hogy az „én-azonosság” kialakulásához gyakran kell leküzdeniük pszicho-szociális kríziseket, egy-egy bizalmi, szegyenbeli, tudattalan bűnösségi, önállósági, valamint produktív válságot.

Baleset következtében mozgássérültté vált klienseinknél gyakran találkozunk a poszttraumás stressz zavar valamilyen tünetével, amely a mindennapi élethelyzetekben fokozott félelem, szorongás, alvás- és teljesítményzavar formájában mutatkozik meg. Mindezek feldolgozása hosszú időt vesz igénybe. Ugyanakkor nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a kliens terhelhetőségének, teljesítőkétségének egyéni maximuma elérhető legyen.

Akut krízishelyzet esetén (szuicid gondolatok vagy kísérlet, terminális állapot, haláleset) a pszichológus jelenléte alapvető. Egyre gyakrabban jelentkeznek olyan kliensek, akiknél összetett pszichés problémák nehezítik a rehabilitációt. Ezek a tünetek részben a mozgásfogyatékos szövődményeként lépnek fel, részben attól független mentális kórkép formájában jelennek meg. A szakemberek kompetenciáját meghaladó helyzetekben az érintett klienseket krízis intervenció osztályra juttatjuk, melynek megszervezése, utánkötése a pszichológusok feladata.

A szülőkkal, hozzátartozókkal való együttműködés egyre több kliens esetében jelenti a családtag tényleges pszichés gondozását is. Jelenleg öt hozzátartozó jár rendszeresen szakembereinkhez, amelynek háttérében az a tapasztalat áll, mely szerint az érintett kliensek rehabilitációja sikertelen lenne a szülő, hozzátartozó pszichés támogatása nélkül.

A baleset következtében mozgássérültté vált fiatalok vagy fiatal felnőtt klienseinknél a szülők számára gyakran komoly nehézséget jelent elfogadni gyermekük megváltozott testképét, elveszített képességeit, új működés módját, amire túlvédő szülői magatartással reagálnak. A pszichológussal való konzultáció ennek oldásában nyújt segítséget.

A Pszichológiai Csoport tevékenysége kiterjed a pszichológiai segítséget kérő nappali szolgáltatást igénybe vevő kliensekre is (*Holnap Háza*). Nappali részlegünkben a pszichológiai szolgáltatás iránti igény szintén fokozatosan emelkedik. Az itt jelentkező kliensekkel szakembereink időhatáros pszichoterápia szellemében 10 alkalomra szerződnek, melyben fókuszorientált (probléma centrikus) munkát végeznek.

2011 őszétől a MEREK-ben történt forráscsökkenések nyomán nem praktizál pszichiáter szakorvos. A Pszichológiai Csoport feladata koordinálni a kerületi Pszichiátriai Gondozóval való kapcsolatot. Ennek a feladatnak két része van: egyrészt szakmai kérdésekben egyeztetünk a szakrendelő vezető főorvosával, másrészt megszervezzük az első kapcsolatfelvételt a kliens és a szakorvos között.

Csoportunk munkatársai szervezik szükség esetén a központi idegrendszeri sérült kliensek számára neuropszichológus szakemberrel való konzultációt. A Budai Gyermekkorházban zajló vizsgálatok eredményeiről a pszichológus az adott klienssel foglalkozó szakembereket, valamint szükség esetén a klienssel foglalkozó tanárokat is tájékoztatja. Évenként átlagosan 15-18 kliensnek van szüksége szakvéleményre, amely kliensenként általában 2-5 alkalmas találkozást jelent a neuropszichológussal.

2013-ra tervezett csoportok:

Munkatársaink a kliensekkel egyéni segítő beszélgetés és pszichoterápiás órákon kívül csoportos keretek között is találkoznak. Azok a csoportok, melyeknek működését biztosítani szeretnénk 2013-ban:

- Ismerkedési Nap: korábbi években a Pszichológiai Csoport feladata volt az ősszel újonnan beköltöző kliensek számára egy ismerkedést segítő csoportos együttlét megszervezése. Ezen a napon az új kliensek minden szakmai csoport munkájába bepillantást nyernek, és képet kapnak a MEREK őket érintő működéséről. Ennek keretében a kezdő ismerkedési csoportfoglalkozást munkatársaink vezetik.
- Az 'Ismerkedési Nap' folytatásaként új klienseinknek beilleszkedést segítő csoportot tartunk szeptember és október hónapokban, heti 1x2 órában. Ennek keretén belül a kliensek számára lehetőség nyílik az otthonról való elszakadás következtében fellépő szeparációs szorongásaik átdolgozására, hasonló helyzetben lévő sorstársaik problémáinak megismerésére, pozitív és örömteli élményeik megosztására.
- Új csoportfoglalkozást tervez csoportunk „Félideő” néven. A 2012 őszén beköltözött kliensek számára szervezett Beilleszkedési Csoport végén került fel a kliensekben az igény további csoportos munkára, akkor azonban leterheltségünk miatt erre nem volt lehetőség. Így 2013-ra 7 alkalmas magába foglaló csoportot tervezünk a rehabilitáció félidejében (kb 1,5 év) járó kliensek számára. A csoport célja lesz annak tudatosítása a résztvevőkben, hogy a rehabilitáció nagyjából félidejében járva hogyan látják aktuális helyzetüket, céljaikból mit sikerült eddig megvalósítani, mit nem, mi múlik az ő motivációjukon, hozzáállásukon, illetve a hátralévő időben mire kívánják a hangsúlyt fektetni. Egymás példán keresztül, a pszichodráma eszközeit is felhasználva kívánjuk a klienseket érzékenyíteni arra, hogy miben felelősek saját rehabilitációs céljaik elérésében. A hét alkalom egyikére olyan mozgássérült sorstárs meghívását tervezzük, aki egy beszélgetés keretében bepillantást enged mindennapi életébe, ugyanakkor példaértékű lehet klienseink számára. A meghívott sorstárral folytatott interaktív beszélgetést követő csoportmunka a kliensek számára sajátélményű feldolgozást jelent. Az eddigi tapasztalatok alapján ez nagyon hatékony formája veszteségeik feldolgozásának és jövőképük alakításának, melyben vélt és valós félelmeikkel is szembenézhetnek.
- Tavaly nem volt elegendő kapacitása csoportunknak a nő kliensek számára tervezett „Nőnek lenni jó” című tematikus csoport megtartására. 2014 tavaszára szeretnénk elindítani ezt a csoportot, aminek terveink szerint előkészítési, szervezési munkát végeznénk el 2013 nyarán. A tematikus csoportfoglalkozás megváltozott vagy speciális élethelyzetben élő nők számára indulna, s benne a női szerepek külső és belső jellemzőinek alakulása kerülne feldolgozásra. 2013 nyarára a csoport megfelelő előkészítéséhez külső szakemberek bevonását tervezzük.
- 2011-ben eredményes együttműködés keretében, a területen nagy gyakorlattal és elismertséggel rendelkező külső szakemberek vezetésével 'Agykontroll' tanfolyamot szervezett csoportunk. A közös munka keretében a MEREK kliensei számára adaptáltuk az Agykontroll módszerét. A tanfolyam egyik különlegessége az volt, hogy egyszerre tanult kliens, hozzátartozó és a MEREK több munkatársa, szakembere. Ennek a tanfolyamnak a folytatása az Agykontroll klub, melynek célja az elsajátítottak szinten tartása, a relaxáció, az imagináció technikájának további terjesztése. A résztvevő kliensek visszajelzései azt mutatják, hogy pozitívabban állnak a rájuk váró feladatokhoz. Az integráció szempontjából pedig fontos eredmény, hogy egy-egy találko-

záson együtt vesz részt kliens, hozzátartozó és több különböző területről érkező munkatárs. A klubot önkéntesként volt munkatársunk vezeti majd 2013-ban is.

Egyéb feladatok:

- A Pszichológiai csoport koordinálja a MEREK-be jelentkező kliensek felvételi folyamatának legjelentősebb szakaszát, az ún. rehabilitációs konzultációt. Ez magában foglalja a felvétel előkészítését, a rehabilitációs konzultációk megszervezését, lebonyolítását, melynek végén a felvételben résztvevő munkatársakkal közösen kerül kialakításra a szakmai csoportok (mint rehabilitációs konzultációs team) javaslata.

2012 őszétől a rehabilitációs konzultáció szervezésében két változást vezettünk be. Egyik a dokumentációt és az adminisztrációt érinti, a másik a konzultáció lebonyolítását.

A konzultáció adminisztrációjában jelentős könnyebbséget jelent csoportunknak a bmerek 2012 őszétől működő új modulja, melyen a konzultációk lejegyzése, adminisztrációja zajlik. E modul anyagát a Pszichológiai Csoport vezetője állította össze a többi szakmai csoport egy-egy szakemberének részvételével. Az első hónapok a hibák feltárásával, a rendszer használatának begyakorlásával teltek. 2013 elejére a rendszer többnyire kifogástalanul működik. A működés közben felmerült hibák korrekciója folyamatosan zajlik, melynek szakmai részét a Pszichológiai Csoport felügyeli, összegyűjtve, majd jelezve a problémákat az informatikai csoport szakembereinek.

A bmereken végezhető adminisztráció egyik előnye, hogy az érintett szakemberek azonnal hozzáférnek a konzultációt alkotó team szakmai anyagához, szakvéleményéhez, ezáltal gyorsabbá vált a kommunikáció a teamek tagjai között. A jelenlegi gyakorlat szerint a hétfőnként szervezett rehabilitációs konzultációk szakmai javaslata már a hét csütörtökre elkészül és következő kedden már a szakmai vezetőség előtt van döntés előkészítésre. Ezzel a forgatókönyvvel jelentős mértékben felgyorsult a rehabilitációs konzultáció menete, illetve átláthatóbbá váltak az egyes lépések.

A másik változás a konzultációk gyakorlatához kötődik, s egyelőre még „gyakorló” fázisban van. A rehabilitációs konzultációkról folyó szakmai egyeztetésen született az a megállapodás, hogy a korábbi gyakorlattól eltérően a konzultációnak két formáját fogjuk a jövőben alkalmazni. Az egyik a hagyományos, ún. egyéni konzultáció, amikor minden szakember külön találkozik a klienssel. Ezt a gyakorlatot alkalmaztuk korábban is. A másik az ún. csoportos rehabilitációs konzultáció, melyet 2012 őszén vezettünk be az olyan klienseknél, akiknél a konzultációnak ez a módja hatékonyabb és informatívabb lehet, s a jelentkező számára sem okoz várhatóan nehézséget, hogy egyszerre több munkatárssal találkozik. Ez azt jelenti, hogy a kliens nem egyenként találkozik az öt vizsgáló szakemberekkel, hanem a rehabilitációs konzultációs team minden tagja és a kliens egy asztal körül ülnek és beszélgetnek. Az ilyen konzultációt követően, ha még szükséges, egy-egy szakterületet képviselő szakember később külön folytatja a vizsgálatot a klienssel. A csoportos konzultáció előnyei és hátrányai is körvonalazódnak látszanak, ezek összegyűjtését, értékelését a Pszichológiai Csoport 2013 első félévében végzi majd el.

- Rendszeres tevékenységünk a kliensek egyéni fejlesztési tervében a pszichológiai rész elkészítése, az EFT meghatározott részeinek bmereken történő rögzítése.
- 2012-ben egyre többször került sor olyan esetmegbeszélő teamekre, melyet pszichológus szakember szervezett. Idén is szerveznek a kollégák esetmegbeszélő teameket, vagy részt vesznek más szakmai csoport által szervezett szakmai megbeszéléseken.
- A MEREK a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetével fennálló együttműködési megállapodás keretében klinikai és egészségpszichológiai mesterképzés számára gyakorlólhelyet biztosít. Az oktatást a csoportvezető végzi, koordinálja a szakmai együttműködést a MEREK és az egyetem között, irányítja és szervezi az egyetemről érkező hallgatók munkáját, valamint a hallgatók kliensekkel való kapcsolattartását.
- Pszichológusaink az ADDETUR Alapítványi Iskolánál az iskolapszichológusi feladatokat is ellátnak. Szükség esetén az iskola tanulói számára tanácsadást, illetve - pszichés problémától függően - néhány alkalmas fókuszterápiát nyújtanak. Az iskolával tovább folytatódik a szakmai együttműködés a felvételik, a beiratkozás kapcsán.

- Az ADDETUR Alapítványi Iskola pszichológus asszisztensének szakmai mentora a Pszichológiai Csoport vezetője. Ennek keretében kéthetenként találkozik a két szakember.
- A Pszichológiai Csoport tervezi, hogy szakmai teamként bemutatja a IX. Pszichoterápiás Konferencián a rehabilitációban folyó terápiás munka lehetőségeit, nehézségeit (2013. május).
- A szakemberek szakmai továbbképzésére a csoport két, saját maga által szervezett belső kurzust tervez:
 - ✓ a 2012-ben nyugdíjba vonult szakember felajánlása alapján módunk nyílik arra, hogy egy személyiség-teszt használatát közösen elsajátítsuk (2013. február-március 2x 3 órás képzés).
 - ✓ a csoport vezetője hetente egy órában Rorschach kurzust fog tartani

A csoport működését a hetenkénti csoportértekezlet hangolja össze. 2012 óta nincs lehetőség szupervízióra, melynek hiányát a pszichológusok a megterhelő lélektani munka miatt különösen érzékelik. A hiány pótlását és a pályakezdő kolléga munkájának szoros mentorálását hetenkénti esetmegbeszéléssel próbáljuk megoldani. Havonta egyszer az esetmegbeszélés helyett hazai és külföldi kurrens szakirodalom közös feldolgozása zajlik, melyhez a külföldi szakirodalmat a csoport szakemberei fordítják.

Személyi segítő és egészségügyi csoport

A mozgássérült emberekkel folytatott komplex rehabilitációs munka fontos, gyakran elengedhetetlen eleme az egyéni szükségletekhez, képességekhez, mozgásállapothoz igazodó személyi segítség, melynek célja a kliensek mindennapi önellátási, önkiszolgálási tevékenységeinek segítése, fejlesztése, és mindazon ápolási, gondozási és egészségügyi tevékenységek elvégzése, melyekben klienseink napi szinten segítségre szorulnak.

A csoport munkatársainak továbbá fontos szerepe van abban, hogy a rehabilitációs folyamat végeztével klienseinknek pontos ismeretei legyenek arról, milyen rendszerességgel és milyen mindennapi tevékenységekben van szükségük személyi segítségre és ezt a segítséget az őket segítő személytől, legyen az hozzátartozójuk, vagy valamely más intézmény munkatársa, hogyan kérhetik, annak pontos módját, mikéntjét hogyan tudják átadni segítőjüknek.

Csoportunk jelenlegi létszáma 40 fő, amelyből 34 fő személyi segítő, 2 fő kiegészítő személyzet, 1 szakmai tanácsadó, 1 egészségügyi asszisztens, 1 csoportvezető és 1 fő csoportvezető-helyettes. Személyi segítőink a nap 24 órájában, 2 műszakban (12-12 óra) nyújtanak gyakorlati segítséget klienseink számára.

Fontos elvünk, hogy a személyi segítség során, mint ahogy más támogató szolgáltatás esetében sem sérülhet a kliens önrendelkezéshez való joga. A személyi segítőnek alapkézsége az empátia, a megfelelő kommunikációs és kapcsolatteremtő készség, s ez egészül ki a segítségnyújtás különböző szintjeihez társuló szakmai ismeretekkel és képességekkel. Feladatainkból fakadóan a mindennapi munkavégzés elengedhetetlen része a megbízhatóság, és a tapintat is.

Rendszeres tevékenységek:

Alapvető feladatunk klienseink ápolási, gondozási szükségleteinek kielégítése, az alapápolási feladatok elvégzése a MEREK-ben élő, szolgáltatásainkat igénybe vevő mozgássérült emberek önellátási szintjének megfelelően. 2013-ban is ezek a feladatok fogják kitenni munkánk jelentős részét. E körbe tartoznak az alábbi tevékenységek:

Az adott napon személyi segítőhöz beosztott kliensek ápolási és gondozási szükségleteinek ellátása, az adott napszakhoz kapcsolódó feladatok elvégzése, melyet az alábbiakban részletezünk.

- A napi gondozási tevékenységek körében feladatunk a kliensek ébresztése-fektetése, a tisztálkodás, fürdés, öltöztetés, testi higiéné biztosítása, fizikai ellátásra szoruló kliensek ágytálazása, inkontinens kliensek tisztába tétele. Az e körben veszélyeztetett kliensek esetében a bőrfelület rendszeres ellenőrzése a decubitus kialakulásának megelőzése érdekében szintén lényeges feladatunk.

- Mindennapi tevékenységünk súlyosan mozgássérült klienseink számára az ágyak rendbetétele, lakószobák rendbetétele, szellőztetése, ruhás szekrényekben tartása, esetlegesen adódó edények mosogatása. Természetesen a szobák rendjének megőrzésében figyelembe vesszük a kliens önellátási szintjét, mozgásos képességeit, s ahol lehet, bevonjuk őt a tevékenységekbe.
- Probléma észlelésekor jelzést teszünk az orvos, illetve egészségügyi asszisztens felé, valamint a napi kliens-, és műszak dokumentációban.
- Szükség esetén segítséget nyújtunk a kliensek számára az étkezésben, s biztosítjuk számukra a napközbeni szükséges folyadékbevitelt.
- Segítjük a kliensek hely-és helyzetváltoztatását. A hely- és helyzetváltoztatásra önállóan képtelen klienseknél lehetőség szerint a mennyezetre utólag installált felső sínes emelőt használunk. Mobil emelőt használunk továbbá az olyan helyiségekben (pl. WC), ahol nem tudjuk másképpen megoldani a kliens helyzetváltoztatását. Az emelőrendszer használata a személyi segítők számára 2012. ősztől kötelező!
- Támogatást nyújtunk a kliensek ruháinak mosásában, teregetésében, leszedésében és elpakolásában. Szükség és lehetőség szerint segítséget nyújtunk a kliensek MEREK-en kívüli kísérésében.
- Figyelemmel kísérjük a kliensek egészségi állapotát, a változásokat rögzítjük az erre szolgáló dokumentációban, valamint jelzést teszünk az egyéb szakmai csoportok felé. Támogatjuk és segítjük a kliens gyógyulását és szükség esetén javaslatot teszünk a megfelelő egészségi ellátás igénybevételére. Feladatunk a kliensek szakrendelőbe, kórházba vagy egyéb egészségügyi ellátásra kísérése, ennek regisztrálása a napi műszakdokumentációban, valamint a leletek leadása az orvosi szobában.
- Szintén feladatkörünkbe tartozik a kliensek számára az elrendelt gyógyszerek beadása, öngyógyszerezőknél a gyógyszer bevitelének ellenőrzése, a hőmérés. A gyógyszeradagolás hetente egy alkalommal történik az orvosi szobában, az orvosi asszisztens segítségével, saját névre szóló gyógyszeradagolóba.
- Betegség esetén feladatunk a rendszeres lázmérés, szellőztetés, az ágynemű cseréje szükség szerint, a folyadékpótlás biztosítására tea lefőzése vagy tea rendelése a konyháról, többszöri itatás, a bevitt folyadék mennyiségének jelölése a megfelelő dokumentációban, a kliens környezetének fokozott fertőtlenítése, személyi higiéné fokozottabb betartása, a kliens ellátásakor védőeszközök alkalmazása (pl. szájmascsk használata légúti megbetegedés esetén).
- Krízishelyzetben orvosi ügyeletet/mentőt hívunk, valamint értesítjük a csoportvezetőt. Ha szükséges, lázat csillapítunk tableta vagy injekció formájában, gyógyszerelünk, amelyről szigorú dokumentáció készül.
- Feladatunk továbbá a sebkezelés, kötözés, a végzett tevékenységek szakszerűsége érdekében a kezelés megtörténtét jeleznünk kell a napi dokumentációban. A változások jelzése és rögzítése szintén szükséges a megfelelő dokumentációs lapon illetve az orvosi asszisztens számára.
- Feladatunk a decubitusok kialakulásának megakadályozása, ennek érdekében, speciális matrac használata, forgatás, kényelmi eszközök használata, bőrápolás.
- Rendszeresen ellenőrizzük önkátéterező klienseinket, vezetjük az erre rendszeresített ellenőrző lapot. Feladatunk a vizeletgyűjtő zsákok éjszaka legalább kétszeri kiürítése, az összegyűlt vizelet mennyiségének és milyenségének jelölése a napi kliens- és műszakdokumentációban. Aki nem állandó katétert használ, de szükséges egyszer használatos katéterrel katéterezni, azt napi 5 alkalommal történő megkatéterezzük és ezt is dokumentáljuk.
- Elvégezzük a veszélyes hulladék szakszerű gyűjtését zsákokba, illetve papírdobozba (tű, teszt-csík vércukor méréséhez).
- Feladatunk a vércukorszint ellenőrzése, havi egy alkalommal, ennek dokumentációja papír illetve számítógépen történik, kiugró eredményekről tájékoztatjuk a csoportvezetőt illetve az orvost. Kéthetente vérnyomást mérünk, ennek dokumentációja is papíron illetve számítógépen történik, az ebben kiugró eredményekről tájékoztatjuk a csoportvezetőt illetve az orvost. Ha szükséges inzulint adunk be és ezt is dokumentáljuk.

- Kéthetente feladatunk az ágynemű csere; az önellátóknál felügyelünk a cserére és szükség esetén segítséget nyújtunk a munkálatok elvégzéséhez. Természetesen ha „baleset” történik azonnali ágynemű cserét és fertőtlenítést végzünk.
- Feladatunk a kacsák, ágytálcák rendben tartása, fertőtlenítése, a fürdőszobákban állandóan fertőtlenítőkészlet biztosítása, a higiénés protokoll betartásával.
- A lakószinteken fogadjuk az újonnan érkező klienseket, segítjük és támogatjuk a mindennapokba való beilleszkedésüket, napi rutinnal való megismertetésüket.

Mindezen feladatokat munkatársaink a kliens közreműködésével, igényei figyelembevételével, döntési szabadsága és emberi méltósága tiszteletben tartásával végzik.

Egyéb feladatok:

- 2012 januárjában sikeresen elkezdődött a mennyezeti emelőrendszer kiépítése, amely fontos segítséget nyújt kollégáinknak a biztonságos, kényelmes emelésben. Az év első felében 5 szobában, míg a további fejlesztéseknek köszönhetően az 2012 év végére már 16 helyiségben tette lehetővé a balesetmentes munkát a felső sínes rendszer kiépítése. A sínrendszer helyes használatához egy napos szakoktatást kaptunk, amit követően fokozatosan be tudunk építeni a mindennapi használatba az új eszköz alkalmazását. 2013-ra tervezzük, hogy minden hónapban egy emlékeztető gyakorlást, oktatást kapjanak az új és régebbi kollégák is. Itt lehetőségünk nyílik majd a szakmai tapasztalatok cseréjére is.
- 2013 őszére tervezzük az immár hagyománnyá vált egészségnap megszervezését, melynek keretein belül különböző egészségügyi szűréseket végzünk majd (vérnyomás, vércukor, szem, hallás). A korábbi évek tapasztalati alapján az egészségnapon sok rejtett problémára derül fény klienseink (és dolgozóink) egészségügyi állapotával kapcsolatban. Sok helyszínen több programra lehet majd eljutni, minden programunk az egészséges életmódhoz fog kapcsolódni.
- Személyi segítő munkatársaink ismétlődő képzésben részesülnek a LIFEPACK 2000 defibrilator (újraélesztő) használatáról, amit vizsga fog zárni.
- 2012 évben sikeresen elindult a napi dokumentáció számítógépen való vezetése is, természetesen még papír alapon is vezetjük a gondozási lapokat, mert nem sikerült tökéletesre fejleszteni az új számítógépes rendszert (bmerk). Bízunk benne, hogy ebben az évben az informatikai fejlesztéshez fűzött észrevételeink beépítésével eljutunk arra a szintre, hogy el fogjuk tudni hagyni a papír alapú dokumentációt. Nagy segítség ebben a számítástechnikai csoport együttműködése.
- Ebben az évben is szeretnénk folytatni a mozgásterápiai csoporttal a szoros együttműködést: amikor egy kliensnél állapotváltozás történik, akkor a havi kötelező team-re bejönnek a mozgásterápiával foglalkozó munkatársak, hogy átbeszéljük a lényeges változásokat, és amennyiben lehetséges a kliens közreműködésével bemutatót tartanak a személyi segítséget végző szakszemélyzet számára. Ez nagyon hasznos a csoport számára, hiszen a rehabilitáció célja, hogy együtt, csapatként foglalkozzunk a klienssel.
- A 2013. év elejétől lehetőségünk nyílik, hogy a többi szakmai csoport vezetőjével közösen (pl. szociális munkás, pszichológus) csoportos beszélgetések keretében a kompetencia határok felmérésében és betartásában segítséget kapjunk, valamint egyes történéseket esetként tudjunk átbeszélni közösen. Ez nagy könnyebbség lesz a mindennapi életben, mert sajnos szupervíziót anyagi okokból nem kaphatunk, ezek az alkalmak havi rendszerességgel fognak megtörténni.
- 2010 óta heti rendszeres team-megbeszélést tartunk a napi beosztásban lévő kollégákkal az aktuális kérdések, problémák átbeszélésére, s nagy, minden munkatárs számára kötelező személyi segítő értekezletet tartunk havonta egy alkalommal. Idén is szeretnénk folytatni ezt a jól működő rendszert, mert nagyon fontos az információáramlás, és az adott problémák megbeszélése. Itt hangzanak el többek között olyan fontos információk, hogy a kliensek egyéni fejlesztési terve hol tart, milyen a munkatársakat, vagy a napi munkát érintő változások vannak a MEREK működésében, stb. Ezek az értekezletek segítik, hogy átfogó képet adjunk a munkájukat érintő minden kérdésről a személyi segítőknél.
- Több kollégának idén is kredit pontos képzésen kell részt vennie, hogy szakmailag fejlessze magát. Támogatást tudunk nyújtani abban a formában, hogy szabadnapos legyen ezeken az időpontokon.

Átmeneti otthonok

„Kaptár” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (1081, Budapest Népszínház utca 17.)
„Önálló Életért” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (Budapest 1118, Kaptárkő utca 9.)

Átmeneti otthonaink az Addetur Alapítvány fenntartásában, a MEREK szakmai működtetésében, az Intézménnyel szoros kapcsolatot tartva, de attól helyileg elkülönülten, rehabilitációs célú átmeneti otthonokként működnek. Megtartottuk az itt korábban kialakított rehabilitációs célú lakóotthonok szakmai irányelveit. Klienseink számára határozott idejű elhelyezést biztosítunk.

Az otthonok feladata, hogy átmeneti lakhatási nehézségekkel küzdő mozgássérült emberek számára a normalizáció elvei szerint a társadalomban megszokott életkörülményeket biztosítsák, és önálló életre való felkészítésüket szolgálják. Ennek értelmében az átmeneti otthonokban végzett szakmai munka célja, hogy az ott élő mozgássérült embereket képessé tegyék az intézményi környezet fokozatos és teljes elhagyására, önálló, önrendelkező életvitel kialakítására.

2013. év során minimum 3 kliensünk fogja elhagyni az otthonokat. Az ő esetükben az év elején kirajzolódtak a konkrét lakhatási megoldások. Annak előkészítésében fogunk többirányú segítséget nyújtani, hogy a költözésük az intézményi környezet teljes elhagyását szolgálja. Egyeztetünk az ingatlanok tulajdonosaival, amennyiben szükséges az egyéni igények szerinti átalakítás kivitelezésében. Felkészítjük továbbá őket a várható pénzügyi kiadások okozhatta problémák kezelésére. Szükség szerint a költözés teljes lebonyolításában is segítséget nyújtunk. A későbbiekben utógondozás keretében, ha szükséges információ- és segítségnyújtást vehetnek igénybe szakembereinktől.

Eddigi tapasztalataink azt igazolják, hogy az otthonokból kikerült mozgássérült kliensek számára az önálló életvitel hatékony előkészítését jelenti az átmeneti otthonban eltöltött időszak, mely segíti őket a későbbi integrált, nyitott lakókörnyezetben való boldoguláshoz szükséges készségek, képességek elsajátításában.

2013. év során úgy tűnik, egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik az átmeneti otthonok szolgáltatásai iránt. 3 fő költözése az otthonokba biztosnak mondható, ezen kívül további kérelmezőknek is helyet kívánunk biztosítani.

Mivel a két átmeneti otthon elhelyezkedése teljes mértékben eleget tesz az integráció elvének (közlekedés, akadálymentesség, különböző szolgáltatók közelsége), ezért a továbbiakban is szoros kapcsolatot tervezünk fenntartani a különböző egészségügyi szolgáltatókkal, helyi önkormányzatokkal, tömegközlekedési szervezetekkel.

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ saját Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkező önálló intézmény, melynek szakmai működtetését az Addetur Alapítvány együttműködési megállapodás alapján a Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjára bízta. Ily módon a szolgáltatásokat a MEREK szakmai csoportjaiban dolgozó munkatársak nyújtják. A munkatársak munkájának szakmaiságát a MEREK szakmai csoportjainak vezetői felügyelik.

A Központ célja felnőtt mozgássérült emberek számára komplex rehabilitációs szolgáltatások nyújtása nappali ellátás keretében. A Holnap Háza tevékenységeivel a hozzá forduló mozgássérült emberek rehabilitációját, társadalmi integrációját kívánja elősegíteni.

Szolgáltatásainkat azon Közép-magyarországi régióban, saját lakókörnyezetükben élő, 14. életévüket már betöltött mozgássérült emberek vehetik igénybe, akiknek társadalmi re/integrációja érdekében rehabilitációs szolgáltatások igénybevételére van szükségük. A Holnap Házában nyújtott szolgáltatások a kliensek fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányulnak. A különböző szolgáltatások a minél nagyobb fokú önállóság elérését szolgálják.

Az intézmény szolgáltatásait a klienssel kötött megállapodás alapján nyújtja. A rehabilitációs folyamat egyénre szabottan, a működő képességeket és nehézségeket egyaránt feltáró, célokat és feladatokat rögzítő, a kliensek által is elfogadott egyéni rehabilitációs program alapján történik. 2013-ben is arra törekszünk, hogy klienseink részére magas szakmai színvonalon nyújtsuk szolgáltatásainkat.

A Holnap Háza működése során azt tapasztaljuk, hogy a célcsoport a számára egyéb egészségügyi és szociális szolgáltatóknál el nem érhető rendszeres mozgásterápiás szolgáltatásra tart leginkább igényt (jelenleg 75 fő). Ennek megfelelően a Központon belül ezen a területen a legnagyobb a telítettségünk is. Ezen felül klienseink a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat veszik még igénybe meglehetősen magas létszámban, illetve a logopédiai és részképesség-fejlesztő foglalkozások iránt érdeklődnek nagyobb számban.

A MEREK pszichológus munkatársainak 2012 decemberében történt létszámrendeződésével 2013-tól már nem kell várólistára tennünk a nappali ellátásban pszichológiai szolgáltatást igénylő klienseinket sem. Így törekedni fogunk arra, hogy 2013-ban minden pszichológiai ellátást igénylő kliens időben megkapja a számára szükséges pszichológiai szolgáltatást.

A Holnap Háza kliensei a szakmai csoportok szolgáltatásain túl rendszeresen részt vesznek a MEREK által szervezett egyéb programokon is. Így klienseink számára nyitottak a MEREK szabadidős programjai, a mozgásterápiás csoport által szervezett adaptált sportfoglalkozások (floorball, boccia, kerekesszékes kosárlabda), illetve a szakmai csoportok által szervezett egyéb események.

Legfontosabb feladatunk a tervezett szolgáltatások eddigi színvonalon történő biztosítása lesz, eleget téve klienseink elvárásainak, igényeinek és szükségleteinek.

Törekednünk kell az év során, hogy a KENYSZI-Admin rendszeren keresztül egyetlen ütközés se keletkezzen szolgáltatásnyújtásunk kapcsán, hiszen ez a megigényelt normatíva visszafizetését vonja maga után. Ez annyiban okoz nehézséget számunkra, hogy előfordul olyan jelentkező, aki házi segítségnyújtás keretein belül kap személyi segítséget például azért, hogy el tudjon jutni hozzánk, azonban a rendszer ennek a szolgáltatásnak az igénybevételét nem engedélyezi a nappali ellátással egyező napon. Ilyen esetben nem tudunk szerződést kötni a hozzánk jelentkezővel.

2013-ban is helyet biztosítunk konferenciák és szakmai műhelyek szervezésére a Holnap Házában, illetve annak konferenciatermében. Az épületben több belső rendezvény szervezését is tervezzük a különböző szakmai csoportokkal.

Zárszó

Bízunk abban, hogy 2013-ban is klienseink elégettségére magas szakmai színvonalú rehabilitációs tevékenységet végzünk majd, s hatékonyan támogatjuk a szolgáltatásainkat igénybe vevő mozgássérült emberek képességeik szerinti önálló életvitelre való felkészülését.

Budapest, 2013.

Kogon Mihály
igazgató